

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om publicering av författningar och fördrag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller förslag till en lag om Finlands författningssamling samt en lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar. Genom den föreslagna lagen om Finlands författningssamling regleras författningssamlingen på det sätt som förutsätts i den nya grundlagen och lagförslaget innehåller också bestämmelser om Finlands författningssamlings fördragsserie. Lagen skall ersätta förordningen om Finlands författningssamling samt lagen om publicering av internationella överenskommelser. De viktigaste bestämmelserna om publicering av författningar skall på det sätt som förutsätts i grundlagen lyftas upp på lagnivå. Bestämmelserna om publicering av författningar och fördrag skall

samtidigt tas in i en och samma lag.

Förslaget till lag om ministeriernas och andra myndigheters föreskriftssamlingar skall ersätta den lag om myndigheternas föreskrifter och anvisningar som är i kraft till utgången av februari år 2000.

Propositionen innehåller också förslag till lagar om ändring av lagen om användning av samiska hos myndigheterna, lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta nationerna och Europeiska unionen samt lagen om finansinspektionen.

De föreslagna lagarna står i samband med Finlands nya grundlag. Lagarna avses därför träda i kraft den 1 mars 2000.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge	4
1.1. Lagstiftning och praxis	4
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	7
1.3. Bedömning av nuläget	8
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	9
3. Propositionens verkningar	10
3.1. Ekonomiska verkningar	10
3.2. Verkningar i fråga om organisation	11
3.3. Verkningar för medborgarna	11
4. Beredningen av propositionen	11
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	11
DETALJMOTIVERING	13
1. Lagförslag	13
1.1. Lag om Finlands författningssamling	13
1.2. Lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar ..	30
1.3. Lagen om användning av samiska hos myndigheterna	37
1.4. Lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen	37
1.5. Lagen om finansinspektionen	38
2. Närmare bestämmelser	38
3. Ikraftträdande	39
4. Lagstiftningsordning	39
LAGFÖRSLAG	40
1. Lag om Finlands författningssamling	40
2. Lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar	44
3. Lag om ändring av 12 § lagen om användning av samiska hos myndigheterna	47
4. Lag om ändring av 2 a § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen	48
5. Lag om ändring av 3 § lagen om finansinspektionen	49

BILAGOR	50
Bilaga 1. Parallelltexter	50
3. Lag om ändring av 12 § lagen om användning av samiska hos myndigheterna	50
4. Lag om ändring av 2 a § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen	51
5. Lag om ändring av 3 § lagen om finansinspektionen	52
Bilaga 2. Förordningsutkast	53
Utkast till statsrådsförordning om Finlands författningssamling	53
Utkast till statsrådsförordning om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar	54
Utkast till förordning av justitieministeriet om hänvisningar till EG-rättsakter	56

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Finland har sedan 1809 haft egen lagstiftning. Författningarna publicerades de första decennierna som separata häften på svenska och ofta även på finska. De utgjorde inte en enhetlig publikationsserie, men de publicerades senare samlade i den svenskspråkiga serien "Samling af Placater, Förordningar, Manifest och Påbud, Samt andre Allmänna Handlingar" (1821–1862). Genom en förordning av år 1859 inrättades från 1860 "Finlands författningssamling", som från början gavs ut både på finska och svenska och som har bestått i praktiken oförändrad. Det finska namnet var ursprungligen "Suomen asetuskokoelma", men namnet ändrades 1981 till "Suomen säädöskokoelma". Bestämmelser om skyldigheten att ge ut författningssamlingen har alltsedan regeringsformen 1919 funnits på grundlagsnivå.

I författningssamlingen publiceras lagar och förordningar samt dessutom andra författningar och dokument. Med stöd av 5 § lagen om statsrådet (78/1922) har statsrådet vid allmänt sammanträde genom beslut som publiceras i författningssamlingen kunnat utfärda föreskrifter i ärenden beträffande vilken sådan rätt har givits i regeringsformen, i någon annan lag eller i förordning. Enligt 67 § 2 mom. arbetsordningen för riksdagen skall arbetsordningen och ändringar av den numera publiceras i Finlands författningssamling. Enligt 66 § 1 mom. regeringsformen publiceras statsbudgeten i författningssamlingen. Också i många andra lagar, t.ex. i vallagen (714/1998), förutsätts att vissa beslut, kungörelser eller meddelanden publiceras i författningssamlingen. Även republikens presidents öppna brev angående utnämning av medlemmar i statsrådet skall enligt 60 § reglementet för statsrådet (1522/1995) publiceras i Finlands författningssamling. Bestämmelserna om Ålands författningssamling ingår i landskapslag (landskapslag om Ålands författningssamling, 9.12.1993/112).

Bestämmelserna om publicering av författningar ingår numera i förordningen om Finlands författningssamling (696/1980). Enligt 2 § 1 mom. i förordningen skall i författningssamlingen publiceras:

- 1) lagar,
- 2) förordningar,
- 3) statsrådets och ministeriernas beslut inbefattande bestämmelser angående lags eller förordnings verkställighet,

- 4) de författningar som enligt riksdagens meddelande skall publiceras i författningssamlingen, samt

- 5) övriga beslut, kungörelser och tillkännagivanden, angående vilka är stadgat att de skall publiceras i författningssamlingen.

Dessutom kan andra beslut av statsrådet eller ett ministerium liksom även andra beslut, kungörelser eller tillkännagivanden av myndigheter av allmänare betydelse publiceras i författningssamlingen på förordnande av statsrådet eller vederbörande ministerium (2 § 2 mom.). I författningssamlingen publiceras även särskilda beslut, kungörelser och tillkännagivanden angående vilka så är stadgat eller bestämt särskilt (1 §).

Ministeriebeslut kan dock publiceras i ministeriets föreskriftssamling i stället för i författningssamlingen. I författningssamlingen skall då publiceras ett av ministeriet utfärdat meddelande, av vilket framgår var beslutet är tillgängligt för allmänheten (2 b §). Bestämmelserna om föreskriftssamlingarna beskrivs nedan.

För publicering av riksdagens beslut om statsfinanserna har sedan 1993 funnits en separat del av Finlands författningssamling, den s.k. budgetserien (2 a §), som redigeras finansårsvis och i vilken för närvarande publiceras:

- 1) statsbudgeten och tilläggsbudgetar,
- 2) beslut om iakttagande av budgetpropositionen som en temporär budget,

- 3) beslut om upphävande av riksdagsbeslut som intagits i budgeten eller en tilläggsbudget såsom villkorligt eller meddelande om att saken förfallit, samt

- 4) beslut om fullmakt att uppta lån, om samtycke till överlåtelse av fast egendom och värdepapper, om beviljande av statsborgen och statsgarantier samt om statens förvärfv av bestämmanderätten i bolag eller om avstående från sådan bestämmanderätt, då beslutet fattas utanför budgeten eller en tilläggsbudget.

Författningar skall om möjligt publiceras så att de är tillgängliga för allmänheten i god tid innan de träder i kraft (3 §). Statens tryckericentral skall enligt förordningen skö-

ta publicering, distribution och försäljning av författningssamlingen (4 §). Tryckericentralen har från ingången av år 1989 ombildats till affärsverk och har från 1993 bolagiserats. Bolaget heter sedan 1996 Oy Edita Ab. Förordningen om Finlands författningssamling innehåller dessutom andra bestämmelser om praktiska frågor som gäller publiceringen av författningssamlingen.

Publiceringen av fördrag regleras i en separat lag om publicering av internationella överenskommelser (360/1982), nedan publiceringslagen. Enligt den skall internationella överenskommelser som Finland förbundit sig att iaktta publiceras i en fristående del (fördragsserien) av Finlands författningssamling, om inte något annat bestäms i lagen.

I fördragsserien får numera, på det sätt som bestäms genom förordning, finnas fristående avdelningar för publicering av sådana internationella överenskommelser och andra till dem anslutna handlingar, som bildar en avgränsad helhet i förhållande till andra överenskommelser som publiceras i fördragsserien (1 §). Enligt 1 a § förordningen om publicering av internationella överenskommelser (361/1982), nedan publiceringsförordningen, finns i fördragsserien en fristående avdelning "Europeiska ekonomiska samarbetsområdet", i vilken enligt förordningens ordalydelse "publiceras internationella avtal om upprättandet av och verksamheten i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt beslut och bestämmelser som ansluter sig till dessa avtal eller som utfärdats av ett i dessa avtal upprättat internationellt organ och som binder Finland som stat." Serien utkom dock endast under år 1994. Publiceringen upphörde när Finland 1995 blev medlem av Europeiska unionen.

Statsrådet kan angående sådana internationella överenskommelser som inte förutsätter riksdagens godkännande och som inte är av allmän betydelse bestämma att i fördragsserien endast publiceras ett tillkännagivande om hos vilken myndighet överenskommelsen finns till påseende för allmänheten och var den kan erhållas (2 §). Internationella överenskommelser som inte förutsätter särskild ikraftträdandeförfattning publiceras inte i fördragsserien. Utrikesministeriet kan dock bestämma att det angående överenskommelsen publiceras ett tillkännagivande med de uppgifter som avses i 2 § eller, om överenskommelsen är av allmän betydelse, att den publiceras i fördragsserien (3 §). I fördrags-

serien publiceras dessutom även andra än i 3 § avsedda meddelanden från utrikesministeriet om internationella överenskommelser och internationella relationer (4 §).

Bestämmelser om publicering av statliga förvaltningsmyndigheters normer av lägre hierarki finns i den tidsbestämda lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/1989), nedan normlagen, som trädde i kraft vid ingången av 1990. Det främsta syftet med lagen var att begränsa ministeriernas och underlydande statliga förvaltningsmyndigheters normgivning, i synnerhet till den del det var fråga om föreskrifter som riktade sig till kommunalförvaltningen. Samtidigt var syftet att förtydliga och reformera normgivningen. Målet var att förbättra beredningen, uppdateringen och tillgängligheten samt att effektivisera uppföljningen (1 §). Ett syfte med lagen var också att säkerställa att förvaltningsmyndigheternas normgivning är laglig och att säkerställa demokratisk styrning och insyn. Föreskrifter och anvisningar utfärdade före lagens ikraftträdande skulle genom en särskild "normtalko" gås igenom så att de uppfyllde lagens krav senast vid utgången av år 1990 (14 §). Ursprungligen skulle lagen vara i kraft till utgången av år 1996, men det ansågs ändamålsenligt att förlänga giltighetstiden genom en lag 1996 (1036/1996), så att lagens giltighet löper ut den 29 februari 2000, strax innan den nya grundlagen träder i kraft. Förlängningen av giltighetstiden ansågs ha en koppling till grundlagsreformen, eftersom avsikten var att i samband med den ändra grundlagsbestämmelserna om förordningsmakten och delegering av lagstiftningsmakt.

Normlagen tillämpas på föreskrifter som utfärdas av statsrådets kansli och ministerierna samt av statliga förvaltningsmyndigheter under dem. På myndighetsinterna föreskrifter tillämpas lagen dock endast till den del statsrådet så bestämmer och på myndighetsanvisningar endast till den del så bestäms i lagen (2 §). Med föreskrifter avses i lagen allmänna regler som myndigheterna beslutar och som skall iakttas såsom förpliktande i de enskilda fall de gäller. Med anvisningar avses allmänna regler som myndigheterna beslutar och som inte är bindande (3 §). Normlagen innehåller dessutom bestämmelser om bemyndigande att utfärda föreskrifter och anvisningar (4 §), om beredning av föreskrifter och anvisningar (5 §) och om ikraftträdandet (7 §) samt om registrering av

föreskrifter (8 §) och om giltighetstiden (9 §).

Närmare bestämmelser om de uppgifter som skall tas in i föreskrifter och anvisningar samt om beredningen, registrering, kungörande och uppföljning av föreskrifter och anvisningar har med stöd av ett bemyndigande i lagen utfärdats genom statsrådets beslut om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (786/1989), nedan normbeslutet. Beslutets giltighetstid har dock gått ut den 31 december 1996.

Bestämmelser om publicering av myndigheternas föreskrifter finns i 6 § normlagen. Enligt paragrafens 1 mom. skall föreskrifterna publiceras på det sätt statsrådet bestämmer. Enligt 3 § i det ovan nämnda beslutet skall föreskrifter publiceras i myndigheternas föreskriftssamling utan dröjsmål efter att de har beslutats. Myndigheterna kan också ha gemensamma föreskriftssamlingar, om det behöriga ministeriet har beslutat så. Publiceringen av föreskriftssamlingen kan anförts en annan statlig myndighet, om inte det behöriga ministeriet beslutar något annat. Myndigheterna skall enligt 4 § i beslutet också föra register över sina föreskrifter och anvisningar. Enligt normlagen är det dock inte nödvändigt att publicera myndigheternas anvisningar.

Det årliga antalet utfärdade lagar har på 1990-talet varierat mellan 464 och 791. I författningssamlingen har årligen publiceras sammanlagt ca 1 200 – 1 800 författningar. Dessutom finns det mer än 5 000 myndighetsnormer i kraft. Av dem är ca 3 800 föreskrifter och ca 1 800 anvisningar.

När datateknikens utveckling tillät det togs 1981 rättsdatabanken FINLEX i allmänt bruk. Genom den publiceras och distribueras rättsligt material elektroniskt genom förmedling av persondatorer. Detta rättssystem administreras av justitieministeriet. Det består av 30 olika databaser, som innehåller bl.a. författningssamling som publicerats i Finlands författningssamling och fördragsserien till den del materialet har tagits in i lagverken Suomen Laki / Finlands Lag (databaserna FSLV, FLAG och FSLH), ett register med uppgifter om ändringar av de författningar som publicerats i författningssamlingen (databasen SMUR), uppgifter om internationella fördrag (FSOP), prejudikat från högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen (databasen FKKO, FHDR, FKRR och FKHO) samt uppgifter

om den statliga centralförvaltningens normer (FNOR). Kontakt till Finlex fås via Internet eller via en persondator emulator. Finlex är avgiftsbelagd.

Också vissa kommersiella företag, så som Oy Edita Ab (f.d. Statens tryckericentral) och Kauppakaari Abp, utvecklade i början av 1990-talet sitt utbud av rättsmaterial i elektronisk form, vilket för sin del ökade trycket på att utveckla den distribution som myndigheterna svarar för.

I takt med datateknikens utveckling och ändrade beteendemönster i informationssamhället ansågs det nödvändigt att i distributionen av rättsinformation ta i bruk de nyaste landvinningarna inom datatekniken. Efter en anbudstävling upprättade justitieministeriet år 1997 tillsammans med Oy Edita Ab en författningsdatabas över gällande lagstiftning. Syftet med statens databank är att göra författningsinformationen bättre tillgänglig i samhället. Författningsdatabanken öppnades redan hösten 1997 på Internet och är allmänt tillgänglig och gratis. Innehållet och användningsmöjligheterna utvecklas enligt en särskild utvecklingsplan så att databanken är i fullt bruk vid utgången av 1999.

Författningsdatabanken innehåller för närvarande i kronologisk ordning allt material som på finska och svenska har publicerats i författningssamlingen sedan 1987 samt för tiden före det gällande lagstiftning på finska ända från 1734 och på svenska från 1920. Dessutom innehåller den ett register över alla ändringsförfattningar som har publicerats i författningssamlingen, en databas med de författningsöversättningar till samiska som publicerats i författningssamlingen samt gällande fördrag från år 1918, en databas med författningsöversättningar (engelska och tyska) enligt statsrådets principbeslut av den 16 oktober 1997 samt högsta domstolens och högsta förvaltningsdomstolens prejudikat. Det är meningen att en databas med myndigheternas normer senare skall fogas till databanken. Databasen skall enligt planerna innehålla föreskrifter utfärdade av ministerierna och underlydande statliga förvaltningsmyndigheter, i det första skedet i form av referensuppgifter och i det andra skedet i fulltext. I författningsdatabasen finns dessutom en länk till den finskspråkiga databasen "Europeiska unionens lagstiftning", som nu är tillgänglig i informationssystemet EUR-lex, så som EU-lagstiftningen även på EU:s övriga officiella språk.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Sveriges, Norges och Danmarks lagstiftning har studerats som exempel på utländsk lagstiftning.

Sverige. I 8 kap. 19 § regeringsformen föreskrivs att alla lagar skall kungöras. Närmare bestämmelser om kungörande av lagar och andra författningar ingår i lagen om kungörande av lagar och andra författningar (SFS 1976:633) och i förordningen om författningssamlingen (SFS 1976:725). Svensk författningssamling (SFS) har utkommit sedan år 1825. Justitiedepartementet svarar numera för utgivningen. Justitiedepartementet har ett avtal med bolaget Fakta Info Direkt angående tryckningen och utgivningen av författningssamlingen. Avtalet gäller till utgången av 2002. Namnet Svensk författningssamling och förkortningen SFS är i Sverige skyddade genom lag (1998:281). Enligt författningssamlingsförordningen svarar centralförvaltningsmyndigheterna, kyrkan och länen för utgivningen av sina egna föreskriftssamlingar. I författningssamlingsförordningen uppräknas mer än 50 myndigheter som skall ha en egen föreskriftssamling. I Svensk författningssamling publiceras författningarna i kronologisk ordning och över publicerade författningar utges fyra gånger om året ett alfabetiskt och ett kronologiskt register.

Ett särskilt register, "Register över gällande SFS-författningar", ges vartannat år ut över den lagstiftning som är gällande i Sverige. Registret består av ett kronologiskt register, där de äldsta författningarna kommer först, av ett sakregister samt av ett register över upphävda författningar. I registret över upphävda författningar nämns även rubriken och författningsnumret på den författning som har upphävt en annan. I registret över upphävda författningar finns uppgifter från 1970-talet framåt.

I Sverige har våren 1999 utfärdats en ny förordning om rättsdatasystem (SFS 1999:175). Enligt förordningen upprättas i Sverige i juli 2000 ett officiellt rättsdatasystem, som innehåller:

- Svensk författningssamling i den form den publiceras
- en referensdatabas över de författningar som har publicerats i Svensk författningssamling
- grundförfattningarna i gällande lydelse

- gällande förordningar som har publicerats i föreskriftssamlingarna
- gällande myndighetsföreskrifter
- gällande internationella överenskommelser.

Det svenska datasystemet för författningssamlingen är redan delvis i provdrift under adressen <http://www.lagrummet.gov.se>. Regeringskansliet svarar för samordningen av det nya systemet. Enligt förordningen om datasystemet skall lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter och fördrag hållas gratis tillgängliga. I Sverige har författningstexterna sedan juli 1993 funnits gratis tillgängliga i riksdagens databas Rixlex (<http://www.riksdagen.se>). Myndighetsföreskrifter och fördrag finns för närvarande inte på något datanät.

Norge. Bestämmelserna om publicering av lagar finns i lagen om Norges lagsamling (lov om Norsk Lovtidend; 53/1969). Av stortinget stiftade och konungen stadfäste lagar kungörs i Norsk Lovtidend, som har utkommit sedan 1876. Publikationen har bestått av två delar, i den första har sedan 1974 publicerats lagar och centralförvaltningsmyndigheternas föreskrifter och i den andra normer på lokalplanet. Justis- och politidepartementet svarar för utgivningen av Norsk Lovtidend. Ministeriet har ett avtal med stiftelsen Lovdata angående tryckningen och distributionen.

Beträffande publiceringen av normer av lägre hierarki finns i Norge bestämmelser i förvaltningslagen. Enligt 38 § förvaltningslagen publiceras myndighetsföreskrifter i regel i Norsk Lovtidend. Under åren 1984–1986 gavs samlingen normer av lägre hierarki ut i en separat serie "Norges forskrifter" (18 delar). I serien har varje ministeriums normer publicerats i ett separat band. Serien har med några års mellanrum publicerats i uppdaterad form.

I Norge svarar Lovdata för den elektroniska utgivningen. Lovdata är en stiftelse som Norges justitieministerium och Oslo universitet har grundat. Lovdata redigerar databaser med lagar och normer av lägre hierarki. I Lovdatas Internet-tjänst, under adress <http://www.lovdata.no> finns gratis tillgängligt Norges gällande lagar samt centralförvaltningens och lokalförvaltningens föreskrifter. Där finns dessutom de färskaste årgångarna av publikationen Norsk Lovtidend.

Danmark. Enligt 22 § i grundlagen skall alla lagar kungöras. Närmare bestämmelser

om publicering av författningar finns i lagen om författningssamlingen (lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende; DSK nr 11580, 4.9.1990).

Lagarna publiceras i Lovtidende, som har utkommit sedan 1871. Lagarnas ikraftträdande bestäms efter publiceringen: en lag träder i kraft 8 dagar efter att den har publicerats i Lovtidende, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Lovtidende utkommer i tre delar. Del A innehåller alla allmänna lagar och normer av lägre hierarki, del B består av ekonomisk lagstiftning och del C innehåller fördrag. Del A utkommer flera gånger i veckan, delarna B och C mer sällan. I del A publiceras författningarna i den ordning de tillställs Lovtidende.

Vid sidan av Lovtidende publiceras författningsserien Love og anordninger, som utkommer månatligen och som innehåller de författningar som har publicerats i del A i Lovtidende. I publikationen Ministerialtidende publiceras myndigheternas föreskrifter och meddelanden av allmän betydelse.

Danmarks justitieministerium är den myndighet som svarar för publiceringen av Lovtidende och Ministerialtidende. Ministeriet har ett avtal med förlaget Schultz angående tryckningen och distributionen.

Datasystemet för författningarna sköts i Danmark av ett "sekretariat for retsinformation", som lyder under justitieministeriet. Rättsinformationssystemet innehåller gällande författningstexter, fördrag och myndighetsföreskrifter. Dessutom finns Lovtidendes och Ministerialtidendes årgångar tillgängliga från år 1995. Ministerierna är skyldiga att föra in sina föreskrifter i rättsinformationssystemet (cirkulär 27–28, 28.2.1996). Rättsinformationssystemet har varit gratis tillgängligt på Internet sedan 1998 under adressen <http://www.retsinfo.dk>.

1.3. Bedömning av nuläget

Den nya grundlagen innehåller bestämmelser om publicering av lagar, riksdagens arbetsordning och statsbudgeten. Enligt 79 § 2 mom. grundlagen skall en stadfast lag eller en lag som träder i kraft utan stadfästelse publiceras av statsrådet i Finlands författningssamling utan dröjsmål efter att lagen har undertecknats av presidenten och kontraherats av den föredragande ministern. Lagarna stiftas och publiceras på finska och

svenska (79 § 4 mom.). Enligt 83 § 1 mom. grundlagen beslutar riksdagen för ett finansår i sänder om statsbudgeten, som publiceras i Finlands författningssamling. Också riksdagens arbetsordning publiceras i Finlands författningssamling (52 §).

Allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer skall enligt 80 § 3 mom. grundlagen utfärdas genom lag. Bestämmelserna om detta finns för närvarande i förordningen om Finlands författningssamling, som har utfärdats med stöd av presidentens allmänna behörighet att utfärda förordningar. Den nya grundlagen förutsätter således att regleringen lyfts upp på lagnivå. Regleringen måste samtidigt anpassas till 80 § 1 mom. i grundlagen, enligt vilket de författningar som kallas förordning i framtiden utfärdas inte bara av republikens president utan också av statsrådet och ministerierna. Det behövs också närmare lagbestämmelser om publicering av lagar och riksdagens arbetsordning samt statsbudgeten och andra riksdagsbeslut om statsfinanserna.

Lagbestämmelserna om publicering och ikraftträdande av förordningar borde i tillämpliga delar motsvara bestämmelserna i 79 § 2–4 mom. i den nya grundlagen. Förordningarna skall således publiceras i Finlands författningssamling på finska och svenska. Av en förordning skall framgå när den träder i kraft. Om en förordning inte har publicerats senast vid den tidpunkt som har bestämts för ikraftträdandet, träder den i kraft samma dag den publiceras. A andra sidan skall det vara möjligt att i lag ta in en bestämmelse som motsvarar 2 b § i den nu gällande förordningen om Finlands författningssamling och som innebär att en författning som ett ministerium utfärdar också i framtiden i vissa fall skall kunna publiceras i ministeriets föreskriftssamling.

Allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av övriga rättsnormer på lägre nivå än lag skall enligt grundlagen likaså utfärdas genom lag. Lagförbehållet hänger samman med 80 § 2 mom. i grundlagen, enligt vilket även andra myndigheter genom lag kan bemyndigas att i vissa frågor utfärda rättsnormer på de villkor som anges i grundlagen. Till dessa delar har grundlagsreformen samband med lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar. I propositionen om förlängning av den lagen (RP 134/1996 rd) ansågs det ändamålsenligt att grundlags-

reformens eventuella effekter på myndigheternas normgivning som regleras i denna lag skulle bedömas separat.

Som det framgår av det ovan anförda är det nödvändigt att när grundlagen träder i kraft med stöd av 80 § 3 mom. grundlagen utfärda en lag som ersätter den nuvarande förordningen om Finlands författningssamling och att utfärda allmänna föreskrifter om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer. Lagen bör också innehålla behövliga bestämmelser om riksdagens arbetsordning samt om statsbudgeten och tilläggsbudgetar samt om publicering av andra riksdagsbeslut om statsfinanserna.

Enligt 95 § 3 mom. grundlagen skall allmänna bestämmelser om publicering av fördrag och andra internationella förpliktelser utfärdas genom lag. Bestämmelserna om detta finns för närvarande i lagen om publicering av internationella överenskommelser och i en förordning som utfärdats med stöd av lagen. Enligt 1 § i förordningen skall vid publicering av internationella överenskommelser och till dem anslutna eller av en internationella organisation med stöd av dessa utfärdade beslut och bestämmelser, som är bindande för Finland som stat, i tillämpliga delar iakttas vad som bestäms i 3–7 § förordningen om Finlands författningssamling. Det är motiverat att lagbestämmelserna om publicering av författningar och fördrag samlas i en och samma lag när ny lagstiftning om Finlands författningssamling utfärdas.

Lagen om publicering av internationella överenskommelser har stiftats i grundlagsordning, eftersom det har ansetts att lagen innehåller undantag från 28 § 2 mom. regeringsformen och bestämmelsen i 22 § regeringsformen angående publiceringsspråket (GrUB 2/1982 rd). Till dessa delar bör lagstiftningen dock bedömas utifrån bemyndigandet i 95 § 3 mom. i den nya grundlagen och vid behov ses över så att bestämmelserna om publicering av fördrag motsvarar den nya grundlagens krav.

Normlagen gäller till den 29 februari 2000. Det bör dock i framtiden vara möjligt att ministeirförordningar, på motsvarande sätt som ministeriebeslut för närvarande, kan publiceras i ministeriets föreskriftssamling i stället för i författningssamlingen. Vid sidan av ministerierna kan även andra statsmyndigheter genom lag ges behörighet att utfär-

da rättsnormer och administrativa föreskrifter. Därför bör även i framtiden genom lag utfärdas bestämmelser om föreskriftssamlingarna och om publicering av myndigheternas föreskrifter.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Allmänt

Syftet med propositionen är att förbättra tillgången till rättsinformation och att på det sättet öka möjligheterna att få kunskap om rättsnormerna och föreskrifterna angående individens rättigheter och skyldigheter.

I fråga om lagtekniken är målsättningen att utfärda sådana lagbestämmelser om Finlands författningssamling som förutsätts i den nya grundlagen samt allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer. Avsikten är att bestämmelserna om publicering av författningar och fördrag skall samlas i en enda lag så att det på lagnivå utfärdas allmänna bestämmelser också om publicering av fördrag och andra internationella förpliktelser som gäller Finland. Dessutom utfärdas på lagnivå bestämmelser om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar och om publicering av föreskrifter, vilket innebär att normlagen, som är i kraft till den 29 februari 2000, ersätts.

Lag om Finlands författningssamling

Regleringen av publicering av författningar och fördrag föreslås samlad i en enda lag. Genom den föreslagna lagen regleras utgivningen av Finlands författningssamling och genom lagen ersätts den nuvarande förordningen om Finlands författningssamling. De viktigaste bestämmelserna om publicering av författningar lyfts, på det sätt som förutsätts i grundlagen, till lagnivå. Lagen skall också innehålla bestämmelser om Finlands författningssamlings fördragsserie. Publiceringslagen kan således upphävas. Enligt förslaget slopas samtidigt budgetserien som en separat del av Finlands författningssamling. Lagen skall inte heller innehålla en motsvarande fullmaktsbestämmelse som den nuvarande, enligt vilken man genom förordning kan bestämma att fördragsserien har separata avdelningar.

Finlands författningssamling skall enligt

den föreslagna lagen i första hand finnas till för publicering av författningar. Fördragsserien skall också framgent vara en separat del av författningssamlingen. Serien skall finnas till för publicering av fördrag och andra motsvarande dokument som innehåller internationella förpliktelser för Finland. I författningssamlingen och fördragsserien skall också publiceras föreskrifter, beslut och tillkännagivanden enligt vad som närmare bestäms i den föreslagna lagen.

Författningssamlingen och fördragsserien skall som för närvarande publiceras i tryckta häften. Dessutom skall författningssamlingen och fördragsserien enligt en uttrycklig bestämmelse i lagen i framtiden hållas gratis tillgänglig för allmänheten på ett datanät och det skall också vara möjligt att publicera dem i form av andra slags upptagningar. Förslaget stöder strävandena att publicera den i lagen avsedda officiella författningssamlingen och dess fördragsserie även i annan form än nuvarande slags häften, t.ex. i form av tryckalster innefattande gällande och uppdaterade författningar eller som CD-skivor. Förslaget stöder också strävandena att utveckla en nätversion med författningssamlingen i uppdaterad form.

Enligt förslaget svarar justitieministeriet för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. Justitieministeriet skall dock ha möjlighet att ge praktiska uppgifter som gäller utgivningen och distributionen i uppdrag åt någon annan offentlig eller enskild utgivare eller distributör. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall de praktiska arrangemang som vid lagens ikraftträdande gäller utgivning och distribution av författningssamlingen dock vara i kraft till den 31 mars 2003.

Lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar

Propositionen innehåller ett förslag till lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar. I lagen samlas bestämmelserna om föreskriftssamlingar och om publicering av föreskrifter. Genom lagen ersätts lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar, vars giltighetstid går ut den 29 februari 2000. Den föreslagna lagen är subsidiär i förhållande till den föreslagna lagen om Finlands författningssamling.

Enligt förslaget skall de ministerieförord-

ningar samt andra statliga myndigheters föreskrifter som inte publiceras i Finlands författningssamling i framtiden publiceras i respektive föreskriftssamling.

De ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statsmyndigheter som publiceras i en föreskriftssamling skall framdeles hållas gratis tillgängliga på ett datanät. Den särskilda skyldigheten att registrera föreskrifterna föreslås upphävd till denna del. Statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter skall däremot också i framtiden föra ett offentligt register över sina föreskrifter, om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att föreskrifterna finns tillgängliga för allmänheten på ett datanät.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Enligt propositionen skall ansvaret för publiceringen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien övergå på justitieministeriet den 1 april 2003. Räknat från den tidpunkten skall justitieministeriet svara för trycknings- och distributionskostnaderna för författningssamlingen och fördragsserien. Dessa kostnader beror på det årliga sidantalet och på upplagens storlek. Det är meningen att år 2000 begära offerter på tryckningen och utgivningen. I samband med offerterna klarnar de totala kostnaderna för tryckning och distribution av författningssamlingen och fördragsserien. Enligt aktuella beräkningar torde de röra sig kring 10–12 miljoner mark på årsnivå. Publiceringen av författningssamlingen och fördragsserien på datanät i en utformning som ser ut som den tryckta (PDF-form) och i enspaltig form (HTML-form) medför för närvarande ca 600 000 mark i driftskostnader på årsnivå för justitieministeriet. Utgivningen av författningssamlingen och administrationen av Internet-tjänsten skulle kräva ca tolv personarbetsmånader av justitieministeriet.

Publiceringen av föreskriftssamlingarna kommer att medföra nya kostnader för justitieministeriet. Ett inrättande av Internet-tjänster beräknas kräva ca 200 000 mark och skötseln och administrationen av tjänsterna beräknas kosta ca 150 000 mark om året. Att producera och administrera tjänsterna beräknas kräva ca sex personarbetsmånader av justitieministeriet.

Prenumerationerna på författningssamlingen och fördragsserien kommer att ge staten inkomster från år 2003. Den finskspråkiga författningssamlingen har för närvarande ca 8 000 prenumeranter, den svenska drygt 1 000 och fördragsserien ca 500. Antalet prenumeranter har visserligen sjunkit de senaste åren, men enligt dagens bedömningar skulle inkomsterna vara ca 8–10 miljoner mark år 2003. De beräknade nettoutgifterna skulle således vara 2–4 miljoner mark.

3.2. Verknningar i fråga om organisation

Finlands författningssamling hör för närvarande till justitieministeriets verksamhetsområde. De frågor som gäller fördragsserien har dock föredragits från utrikesministeriet. Ett syfte med propositionen är att försöka klarlägga läget så att justitieministeriet svarar för utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien. Justitieministeriet skall dock kunna ge praktiska uppgifter som gäller utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien i uppdrag åt någon annan offentlig eller enskild utgivare eller distributör. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall de praktiska arrangemang för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien som tillämpas vid lagens ikraftträdande vara i kraft till den 31 mars 2003.

3.3. Verknningar för medborgarna

Genom propositionen försöker man förbättra tillgången till författningar och fördrag och på det sättet förbättra möjligheterna att få information om rättsordningens innehåll.

4. Beredningen av propositionen

Justitieministeriet tillsatte den 5 februari 1999 en arbetsgrupp för att göra upp ett förslag till en i 80 § 3 mom. grundlagen förutsett lag, som skulle ersätta den nuvarande förordningen om Finlands författningssamling och som skulle innehålla allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer samt närmare bestämmelser om publicering av riksdagens arbetsordning liksom även om statsbudgeten och andra riksdagsbeslut angående statsfinanserna. Arbetsgruppen fick också i uppdrag att bedöma motsvarande behov beträffande lagen om myndigheternas

föreskrifter och anvisningar samt att utifrån bedömningen lägga fram förslag till lagstiftning som eventuellt behövs. Arbetsgruppen, som tog namnet författningssamlingsarbetsgruppen, lämnade sitt betänkande den 30 september 1999.

Behoven att med anledning av den nya grundlagen se över lagstiftningen om publicering av fördrag och andra internationella förpliktelser har utretts av en arbetsgrupp som utrikesministeriet tillsatte den 1 oktober 1998. Den lag om Finlands författningssamling som föreslås har beretts i samarbete mellan de två ovan nämnda arbetsgrupperna.

Justitieministeriet sände författningssamlingsarbetsgruppens betänkande på remiss till ministerierna, justitiekanslern i statsrådet, riksdagens justitieombudsman, riksdagens kanli samt 20 andra myndigheter och sammanslutningar. Yttrande gavs av 27 remissinstanser.

Regeringens proposition har skrivits som tjänstearbete utifrån författningssamlingsarbetsgruppens betänkande och yttrandena om det.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Enligt 18 § i den föreslagna lagen om Finlands författningssamling svarar justitieministeriet för utgivningen och distributionen av författningssamlingen. Praktiska uppgifter som hänför sig till utgivningen och distributionen skall ministeriet dock kunna anförtro någon annan offentlig eller enskild utgivare eller distributör.

För närvarande finns bestämmelserna om detta i förordningen om Finlands författningssamling och i lagen om rätt för statsrådet att överlåta egendom som är i Statens tryckericentrals besittning till ett nytt statsbolag samt om vissa uppgifter som åligger bolaget (1234/1992), nedan bolagiseringslagen, vilken har upphävts genom en lag (947/1999) som trädde i kraft den 15 oktober 1999. Enligt 2 § i den nämnda lagen är 6 § bolagiseringslagen dock i kraft till den 31 mars 2003. Enligt 6 § 2 punkten bolagiseringslagen skall bolaget enligt vad som särskilt stadgas eller bestäms publicera Finlands författningssamling och dess fördragsserie. Enligt 4 § förordningen om Finlands författningssamling sköter statens tryckericentral publiceringen, distributionen och försäljningen av författningssamlingen, om inte

något annat följer av särskilda skäl. Denna bestämmelse bör dock anses omfatta statsbolaget Oy Edita Ab, som är det i bolagiseringslagen avsedda bolag som ersätter Statens tryckericentral. Justitieministeriet och bolaget har också träffat ett avtal om inrättande, skötsel och distribution av en elektronisk databank.

Avsikten är att genom den föreslagna lagen om Finlands författningssamling upphäva förordningen om Finlands författningssamling, vilket betyder att det inte längre skulle finnas sådana särskilda stadganden eller bestämmelser om Oy Edita Ab:s skyldighet att publicera författningssamlingen och fördragsserien som avses i bolagiseringslagen och som ingår i 4 § förord-

ningen om Finlands författningssamling. Av praktiska skäl är det ändamålsenligt att bolaget under en övergångstid så som nu också sköter de praktiska uppgifterna i samband med utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. I den föreslagna lagens övergångsbestämmelser finns därför en bestämmelse om en tidsbestämd begränsning av justitieministeriets behörighet enligt lagförslagets 18 § 2 mom., så att de praktiska arrangemang som vid lagens ikraftträdande tillämpas vid utgivning och distribution av författningssamlingen och fördragsserien är i kraft till den 31 mars 2003. Förslaget motsvarar således den övergångstid som föreskrivs i lagen om upphävande av bolagiseringslagen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om Finlands författningssamling

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Finlands författningssamling*. Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om Finlands författningssamling och dess fördragsserie.

I Finlands nya grundlag, som träder i kraft den 1 mars 2000, förutsätts att alla lagar samt riksdagens arbetsordning liksom även statsbudgeten publiceras i Finlands författningssamling. Allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer skall enligt 80 § 3 mom. grundlagen utfärdas genom lag. Lagförslaget reglerar utgivningen av Finlands författningssamling och genom lagen ersätts den nuvarande förordningen om Finlands författningssamling. De viktigaste bestämmelserna om kungörande av författningar lyfts upp på lagnivå på det sätt som förutsätts i grundlagen.

Enligt 95 § 3 mom. grundlagen skall allmänna bestämmelser om publicering av fördrag och andra internationella förpliktelser utfärdas genom lag. Bestämmelser om detta finns för närvarande i lagen om publicering av internationella överenskommelser, dvs. publiceringslagen, och i den med stöd därav utfärdade förordningen. I föreliggande lagförslag ingår bestämmelser om Finlands författningssamlings fördragsserie, vilket gör att det inte finns behov att utfärda särskilda bestämmelser om den. Publiceringslagen kan således upphävas.

Enligt 1 mom. finns författningssamlingen till för kungörande av författningar. Författningssamlingen finns således till primärt för publicering av författningar, men enligt 3 mom. skall det också vara möjligt att, på det sätt som närmare anges i lagen, kungöra föreskrifter, beslut och tillkännagivanden. Mer detaljerade bestämmelser om de dokument som skall publiceras i författningssamlingen finns i lagens 2 kap. I sak motsvarar förslaget 1 § i förordningen om Finlands författningssamling. Författningssamlingen finns redan nu till för publicering av författningar, men i författningssamlingen publice-

ras också vissa beslut, kungörelser och meddelanden, om detta föreskrivs eller bestäms särskilt.

I 2 mom. ingår en grundläggande bestämmelse om Finlands författningssamlings fördragsserie. Fördragsserien skall så som nu vara en separat del av författningssamlingen. Serien skall finnas till för kungörande av fördrag och motsvarande dokument som innehåller för Finland bindande internationella förpliktelser.

Bestämmelser angående fördragsserien såsom en separat del av Finlands författningssamling finns för närvarande i 1 § 1 mom. publiceringslagen. Enligt gällande lag skall i fördragsserien publiceras internationella fördrag som Finland har förbundit sig att iakttä, om inte något annat anges i lag.

I den nya grundlagens 8 kap., som handlar om internationella förhållanden används uttrycket "fördrag och andra internationella förpliktelser". Mom. 2 i den föreslagna paragrafen har utformats med ett uttryck som motsvarar grundlagen, så att fördragsserien i första hand finns till för kungörande av fördrag och motsvarande dokument som innehåller för Finland bindande förpliktelser. Enligt paragrafens 3 mom. skall dock även föreskrifter, beslut och tillkännagivanden kungöras i fördragsserien, enligt vad som bestäms i lagen. Mer detaljerade bestämmelser om de fördrag och andra dokument och tillkännagivanden som skall publiceras i fördragsserien finns i 3 kap.

Enligt det 2 mom. som 1992 fogades till 1 § publiceringslagen kan fördragsserien numera ha i förordning bestämda fristående avdelningar för publicering av sådana internationella fördrag samt till dem anslutna andra handlingar som bildar en avgränsad helhet i förhållande till andra fördrag som publiceras i fördragsserien. Den omedelbara orsaken till lagändringen var behovet att i en separat avdelning av fördragsserien publicera avtalen om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, så som det uttryckligen konstaterades i den regeringsproposition där ändringen föreslogs (RP 129/1992 rd). Enligt 1 a § i den med stöd av lagen utfärdade publiceringsförordningen finns en fristående avdelning av fördragsserien, som kallas "Europeiska ekonomiska samarbetsområdet", i

vilken publiceras internationella avtal, beslut och meddelanden om upprättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet enligt vad som närmare anges i förordningen. Efter det Finland blev medlem av Europeiska unionen har fördragsseriens fristående del "Europeiska ekonomiska samarbetsområdet" blivit onödig. Eftersom några andra fristående delar inte har inrättats och det inte ser ut att i framtiden finnas behov att göra det, har några bestämmelser om fristående avdelningar i fördragsserien inte tagits med i lagförslaget.

I 4 mom. finns en hänvisning, enligt vilken bestämmelserna om ministeriernas och andra myndigheters föreskriftssamlingar finns i en särskild lag. Den lag som avses är lagförslag 2 i föreliggande proposition.

2 kap. Författningar, beslut och tillkännagivanden som skall publiceras i författningssamlingen

2 §. *Författningar.* Paragrafen gäller de författningar som skall publiceras i Finlands författningssamling. Paragrafen ersätter punkterna 1–4 i 2 § 1 mom. förordningen om Finlands författningssamling, enligt vilka i författningssamlingen för närvarande skall publiceras lagar, förordningar, statsrådets och ministeriernas beslut om verkställighet av lagar och förordningar samt de författningar som enligt riksdagens meddelande skall publiceras i författningssamlingen.

Enligt *punkt 1* i paragrafen skall alla lagar publiceras i författningssamlingen. Bestämmelser om att lagarna skall publiceras i Finlands författningssamling finns i 79 § 3 mom. grundlagen, vilket betyder att den föreslagna 1 punkten enbart är konstaterande. En upprepning av grundlagsbestämmelsen har dock ansetts motiverad för att lagen skall vara tydlig och eftersom den föreslagna paragrafen är skriven i form av en förteckning. Detsamma gäller riksdagens arbetsordning som nämns i *punkt 2*. Bestämmelser om att den skall publiceras i Finlands författningssamling finns i grundlagen i 52 § 1 mom.

I den föreslagna paragrafens 2 punkt finns också bestämmelser om publicering i författningssamlingen av sådana reglementen och instruktioner för riksdagsarbetet och organ valda av riksdagen som antagits av riksdagens plenum. Enligt 52 § 2 mom. grundlagen kan riksdagen utfärda reglementen för

riksdagens interna förvaltning, för val som riksdagen förrättar och för annan detaljerad reglering av riksdagsarbetet. Dessutom kan riksdagen anta instruktioner för de organ som den utser. I grundlagen avses med reglementen alla riksdagens interna normer under riksdagens arbetsordning, så som t.ex. riksdagens valstadga. Reglementena godkänns av riksdagen i en enda behandling. Genom grundlagen begränsas å andra sidan inte talmanskonferensens möjligheter att utfärda allmänna anvisningar t.ex. för utskottsarbetet eller stora utskottets möjligheter att anta en egen arbetsordning. Instruktionerna för organ valda av riksdagen är för närvarande instruktionerna för riksdagens justitieombudsman, statsrevisorerna, riksdagens bankfullmäktige, Finlands Banks revisorer och folkpensionsanstaltens fullmäktige, vilket omnämns i regeringens proposition med förslag till ny grundlag (RP 1/1998 rd; grundlagspropositionen, s. 101).

Enligt 2 § 4 punkten förordningen om Finlands författningssamling gäller för närvarande att i författningssamlingen skall publiceras de författningar som enligt riksdagens meddelande skall publiceras i författningssamlingen. Beslut om publicering av sådana författningar av lägre hierarki som gäller riksdagsarbetet skall alltså fattas i varje enskilt fall. Det föreslås att denna praxis frångås. Enligt 2 punkten i den föreslagna paragrafen skall de av riksdagens plenum godkända reglementen och instruktioner som avses i paragrafen publiceras i Finlands författningssamling. Det finns därför inte framdeles något behov av att särskilt beslut om kungörande av dessa författningar i författningssamlingen.

Paragrafens 2 punkt gäller enbart reglementen och instruktioner som godkänts av riksdagens plenum och således inte t.ex. talmanskonferensens allmänna anvisningar eller en arbetsordning som stora utskottet godkänner för sig själv. Eftersom det kan finnas ett behov att i författningssamlingen publicera också andra reglementen och instruktioner än dem som riksdagens plenum har antagit, föreslås det att i 6 § 1 mom. tas in en motsvarande bestämmelse som finns i den nuvarande 2 § 4 punkten. Riksdagen skall således också i framtiden särskilt kunna besluta om att andra reglementen och instruktioner än sådana som godkänts av riksdagens plenum skall publiceras i författningssamlingen.

Enligt 3 *punkten* i den föreslagna paragra-

fen skall förordningar utfärdade av republikens president och statsrådet publiceras i författningssamlingen. När den nya grundlagen har trätt i kraft kan presidenten, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av bemyndiganden i grundlagen eller någon annan lag. Paragrafförslagets 3 punkt gäller president- och statsrådsförordningar, vilka alltid skall publiceras i författningssamlingen.

Bestämmelser om publicering av ministerieförordningar finns i den föreslagna 4 punkten. Enligt den skall ministerieförordningarna publiceras i författningssamlingen, om inte något annat följer av lagens 4 § eller något annat anges i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda förordningen. Vid sidan av republikens president och statsrådet kan även ministerierna enligt 80 § 1 mom. grundlagen utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Ett ministerium kan dock ges förordningsmakt närmast i tekniska frågor samt frågor av liten samhälls- och politisk betydelse (se grundlagspropositionen, s. 132). En ministerieförordning kan således i vissa fall innehålla t.o.m. en stor mängd bestämmelser om detaljer som kan karaktäriseras som tekniska och som kan tänkas gälla enbart en viss yrkesgrupp eller annars en klart avgränsad personkrets. I sådana fall är det inte nödvändigt att ministerieförordningen publiceras i författningssamlingen.

Enligt 2 b § förordningen om Finlands författningssamling kan ministeriebeslut om verkställighet av lagar eller förordningar också för närvarande publiceras i en föreskriftssamling i stället för i författningssamlingen. I författningssamlingen skall ministeriet då publicera ett meddelande om beslutet av vilket det framgår var beslutet finns tillgängligt för allmänheten. I grundlagspropositionen har det ansetts att det är möjligt att i den lag som skall stiftas angående publicering av förordningar ta in en bestämmelse motsvarande den nuvarande, enligt vilken ministerieförordningar också i framtiden i vissa fall skall kunna publiceras i ministeriets författningssamling (grundlagspropositionen, s. 134).

I den föreslagna 4 § ingår utifrån det ovan sagda en bestämmelse om att ministerierna av särskilda skäl kan besluta att en ministerieförordning som har liten allmän betydelse skall publiceras i ministeriets föreskriftssamling och inte i författningssamlingen. Ett

särskilt skäl kan vara t.ex. att förordningsbestämmelserna är tekniska på det sätt som ovan beskrevs. Ett villkor för att avvika från normal publicering skall dessutom vara att ministeriets förordning har liten allmän betydelse. En förordning kan anses vara sådan t.ex. när den enbart gäller en klart avgränsad mindre personkrets, så som vissa yrkesgrupper eller näringsidkare.

Ibland kan det vara befogat att i bemyndigandet i en speciallag om rätten att utfärda en ministerieförordning ta in en bestämmelse om att förordningen publiceras i ministeriets föreskriftssamling. T.ex. i 13 § markanvändnings- och bygglagen (132/1999) finns bestämmelser om Finlands byggbestämmelsesamling, i vilken publiceras sådana tekniska och mot dem svarande allmänna föreskrifter och anvisningar om byggande som kompletterar lagen. För tydlighetens skull föreslås att ett omnämnande av denna möjlighet tas in i 2 § 4 punkten i den föreslagna lagen om författningssamlingen. Ministerieförordningar skall således publiceras i författningssamlingen, om inte ministeriet med stöd av 4 § beslutar att en förordning skall publiceras i ministeriets föreskriftssamling eller det i den speciallag som innehåller bemyndigandet att utfärda förordning bestäms om ett publiceringssätt som avses bli tillämpat i undantagsfall.

3 §. Riksdagsbeslut som gäller statsfinanserna. Paragrafen innehåller bestämmelser om publicering i författningssamlingen av riksdagens beslut om statsfinanserna. Paragrafen skall ersätta 2 a § förordningen om Finlands författningssamling. Samtidigt föreslås det att man upphör med att publicera riksdagsbesluten om statsfinanserna i en fristående budgetserie.

Enligt punkt 1 skall statsbudgeten och tilläggsbudgetar publiceras i författningssamlingen. Bestämmelser om att statsbudgeten skall publiceras i Finlands författningssamling finns i 83 § 1 mom. grundlagen. Det finns dock, av de skäl som nämns ovan angående lagar och riksdagens arbetsordning, anledning att upprepa grundlagsbestämmelsen i den föreslagna lagen. I författningssamlingen skall som för närvarande också publiceras riksdagens beslut om att en budgetproposition skall iakttas tillfälligt som budget. Bestämmelser om detta ingår i punkt 2. Beträffande 1 och 2 punkten motsvarar förslaget bestämmelserna i 2 a § 1 mom. 1 och 2 punkten förordningen om Finlands

författningssamling.

Enligt *punkt 3* skall beslut om statsfinanserna som riksdagen fattat vid sidan om statsbudgeten eller en tilläggsbudget också publiceras i författningssamlingen. Bestämmelsen skall ersätta 2 a § 1 mom. 4 punkten förordningen om Finlands författningssamling, som innehåller en detaljerad förteckning över dylika beslut av riksdagen som skall publiceras i författningssamlingen. Enligt förordningen skall för närvarande i författningssamlingens budgetserie publiceras beslut om fullmakt att uppta lån, beslut om samtycke till överlåtelse av fast egendom och värdepapper, beslut om beviljande av statsborgen och statsgarantier samt beslut om statens förvärv av bestämmanderätten i bolag eller om avstående från sådan bestämmanderätt, då beslutet fattas utanför budgeten eller en tilläggsbudget.

Den detaljerade förteckningen över beslut har i praktiken medfört onödiga tolkningsproblem. I stället för en förteckning ingår därför i lagförslaget en allmän bestämmelse om publicering av beslut om statsfinanserna som riksdagen fattat vid sidan om statsbudgeten eller en tilläggsbudget. Sådana riksdagsbeslut skall direkt med stöd av lagen publiceras i författningssamlingen utan att något särskilt beslut krävs. I praktiken fattar riksdagen endast sällan beslut om statsfinanserna vid sidan av budgeten eller en tilläggsbudget. Vissa finansår har sådana beslut inte alls fattats.

I praktiken har det varit brukligt att beslut om statsfinanserna som riksdagen fattat vid sidan om statsbudgeten eller en tilläggsbudget publiceras genom en förordning. Ett exempel är förordningen angående fullmakter för statens bostadsfond att anskaffa medel år 1988 (Finlands författningssamlings budgetserie 3/1997) genom vilken riksdagens beslut om fullmakter för bostadsfonden har publicerats (se även t.ex. Finlands författningssamlings budgetserie 5/1997 och 7/1996). Det kan inte anses vara behövt och lämpligt att riksdagens beslut kungörs i författningssamlingen genom förordning. Det finns anledning att ändra praxis så att riksdagen själv har hand om publiceringen av besluten i författningssamlingen. Enligt 17 § 3 mom. i lagförslaget skall en tjänsteman vid riksdagen framdeles ge publiceringslov för publicering av riksdagens beslut om statsfinanserna.

Enligt 2 a § förordningen om Finlands

författningssamling skall statsbudgeten och tilläggsbudgeten samt övriga i förordningen nämnda riksdagsbeslut om statsfinanserna för närvarande publiceras i den fristående budgetserien i Finlands författningssamling som redigeras per finansår. I praktiken har endast få dokument publicerats i serien. Det kan således inte längre anses att en fristående budgetserie behövs och några bestämmelser om en fristående budgetserie i Finlands författningssamling ingår inte i lagförslaget.

Det finns inte heller något behov att i lagen ta in en bestämmelse motsvarande 2 a § 1 mom. 3 punkten förordningen om Finlands författningssamling angående publicering av beslut och meddelanden om villkorliga anslag, eftersom den nya grundlagen inte längre innehåller bestämmelser om villkorliga anslag.

4 §. *Beslut att publicera en ministerieförordning i ministeriets föreskriftssamling.* Paragrafen innehåller bestämmelser om ministeriernas befogenhet att besluta att förordningar som de utfärdar skall publiceras i deras föreskriftssamlingar i stället för i författningssamlingen samt om att när så i undantagsfall sker ett meddelande om detta skall ingå i författningssamlingen. I sak motsvarar förslaget 2 b § förordningen om Finlands författningssamling.

Ministerieförordningar skall enligt huvudregeln i 2 § 4 punkten publiceras i författningssamlingen. Enligt 4 § skall ett ministerium dock av särskilda skäl kunna besluta att en ministerieförordning som har liten allmän betydelse skall publiceras i ministeriets föreskriftssamling och inte i författningssamlingen. Den föreslagna bestämmelsen har beskrivits ovan i samband med detaljmotiveringen till 2 §.

När en ministerieförordning i undantagsfall publiceras i föreskriftssamlingen skall, såsom nu, ministeriet kungöra ett meddelande i författningssamlingen. Av meddelandet skall framgå var förordningen finns tillgänglig för allmänheten. Till dessa delar motsvarar förslaget sista meningen i 2 b § 1 mom. förordningen om Finlands författningssamling. Enligt förslaget skall av meddelandet dessutom framgå när förordningen träder i kraft. Det är klart att ett meddelande skall kungöras i författningssamlingen även när en förordning som publicerats i föreskriftssamlingen ändras eller upphävs.

Enligt förslaget skall ett meddelande kungöras i författningssamlingen endast när det

avvikande sättet att publicera en ministerieförordning grundar sig på ett beslut av ministeriet med stöd av 4 §. Ett meddelande skall således inte publiceras, om publiceringen av ministerieförordningen bestäms i den i 2 § 4 punkten avsedda speciallag som innehåller bemyndigande att utfärda förordningen.

Bestämmelser om ministeriernas föreskriftssamlingar och om publicering av förordningar i dem ingår i lagförslag 2 i föreliggande proposition.

5 §. *Myndigheternas föreskrifter.* Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om publicering av andra statliga myndigheters föreskrifter, fastän föreskrifter i regel inte skall publiceras i författningssamlingen. Det är dock motiverat att ha bestämmelser om saken i lagen, eftersom syftet är att samla de allmänna bestämmelser som primärt skall tillämpas på kungörande av rättsnormer.

Enligt 80 § i den nya grundlagen kan endast republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda författningar som kallas förordningar. På de villkor som anges i 80 § 2 mom. grundlagen kan dock även andra statliga myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor. I samband med delegering av lagstiftningsmakt avses med rättsnormer sådana rättsregler som till sitt materiella innehåll hör till området för lagstiftningen och som binder enskilda personer och sammanslutningar samt staten. Som rättsnormer anses däremot inte administrativa bestämmelser som hänförs till verkställande makt, så som bestämmelser av teknisk natur som är nödvändiga för att verkställa en författning eller som annars till sitt innehåll är noga avgränsade, även om de skulle ha verkningar utanför förvaltningen (se. t.ex. GrUU 12/1996 rd).

Utgångspunkten för bestämmelserna i 80 § grundlagen om delegering av lagstiftningsmakt är att lagstiftningsmakt inte får anförtros myndigheter under ministerierna. I praktiken har det dock förekommit situationer där det har ansetts motiverat att överföra lagstiftningsbehörighet också på andra myndigheter. Genom bestämmelserna i 80 § grundlagen förtydligas förutsättningarna att delegera lagstiftningsbehörighet. Samtidigt har det betonats att andra myndigheter endast i undantagsfall kan anförtros befogenhet att utfärda rättsnormer (grundlagsproposition

nen, s. 134 och GrUB 10/1998 rd, s. 23).

I den föreslagna paragrafen används ordet *föreskrift* i formell och lagstiftningsteknisk betydelse som motsvarighet till ordet *förordning*, så att med ordet *föreskrift* hänvisas å ena sidan till myndigheten som utfärdare av normer och å andra sidan till det dokument som innehåller de normer myndigheten har utfärdat. Republikens president, statsrådet och ministerierna använder sig av sin normgivningsmakt genom att utfärda förordningar. De övriga myndigheterna skapar normer genom att utfärda föreskrifter. Ordet *föreskrift*, använt i formell och lagstiftningsteknisk betydelse, avser inte att hänvisa till myndighetsnormernas materiella natur. Normer utfärdade genom myndighetsföreskrifter kan således, beroende på den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda normerna, till sin natur vara antingen rättsnormer som hör till området för lagstiftningsmakten eller administrativa bestämmelser som hör till den verkställande makten eller båda.

Enligt den föreslagna huvudregeln i 1 mom. skall de föreskrifter som andra statliga myndigheter utfärdar publiceras i respektive myndighets föreskriftssamling på det sätt som särskilt stadgas om publicering av föreskrifter. I det rättsdatasystem som administreras av justitieministeriet har registrerats ca 3 800 föreskrifter utfärdade av centralförvaltningsmyndigheter, av vilka största delen innehåller sådana administrativa bestämmelser som kan hänförs till verkställande makt. Det finns inte något behov av att publicera sådana föreskrifter i författningssamlingen, som finns till primärt för publicering av rättsnormer, utan föreskrifterna kan publiceras i respektive föreskriftssamling. Bestämmelser om föreskriftssamlingarna och om kungörande av föreskrifter ingår i lagförslag nr 2 i föreliggande proposition, genom vilken 1989 års normlag ersätts.

I 2 mom. ingår bestämmelser om möjligheterna att publicera myndighetsföreskrifter i författningssamlingen. Utgångspunkten är att alla normer som till sitt materiella innehåll kan karaktäriseras höra till området för lagstiftningsmakten bör publiceras i Finlands författningssamling. I författningssamlingen bör man således försöka publicera åtminstone sådana föreskrifter som innehåller rättsnormer vilka till följd av att de omfattar en större krets människor eller av någon annan orsak bör få så stor spridning som möjligt.

Enligt första meningen i momentet skall

myndigheternas föreskrifter publiceras inte bara i föreskriftssamlingen utan också i författningssamlingen, om detta bestäms i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda lagen. I bemyndigandet i en lag skulle man kunna ta in särskilda bestämmelser om publiceringen av föreskrifter, även om detta inte uttryckligen sades i den allmänna lagen om författningssamlingen. Av tydlighetsskäl finns det dock anledning att ta in en bestämmelse i den allmänna lagen. Det kan finnas anledning att i en speciallag ta in bestämmelser om publicering av föreskrifter främst i de fall när föreskrifterna bör anses ha allmän betydelse. T.ex. föreskrifter som innehåller rättsnormer som gäller en vid personkrets har allmän betydelse på det sätt som avses i den föreslagna paragrafen. Också föreskrifter som gäller en snäv personkrets kan vara sådana. Det kan t.ex. vara motiverat att ge föreskrifter allmän spridning i författningssamlingen för att säkerställa att de iakttas inom någon särskild bransch eller för att övervaka att de följs.

Enligt förslaget skall det genom lag kunna bestämmas att en myndighets föreskrifter skall publiceras i författningssamlingen, vid sidan av eller i stället för i myndighetens föreskriftssamling. Det kan i vissa fall vara motiverat att bestämma att en myndighets föreskrifter enbart skall publiceras i författningssamlingen. På publiceringen skall då tillämpas lagen om författningssamlingen och inte lag nr 2 i föreliggande proposition. I vissa fall kan det dock vara motiverat att bestämma att en myndighets föreskrifter skall publiceras både i föreskriftssamlingen och i författningssamlingen. Detta kan vara fallet exempelvis när föreskrifter som gäller någon särskild bransch effektivare når dem som är verksamma inom branschen, om de publiceras i föreskriftssamlingen.

I momentets andra mening föreslås en bestämmelse om myndigheternas rätt att särskilt fatta beslut om att föreskrifter av allmän betydelse som de har utfärdat skall publiceras i författningssamlingen vid sidan av eller i stället för i föreskriftssamlingen. Myndigheten kan således besluta om saken fastän det inte i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda föreskrifterna ingår några specialbestämmelser om publicering av föreskrifterna. Om myndigheten beslutar publicera föreskrifterna i författningssamlingen, skall också senare ändringar av dem publiceras i författningssamlingen liksom

även ett eventuellt beslut om att upphäva dem.

6 §. *Andra beslut och tillkännagivanden.* I paragrafen föreslås en bestämmelse om publicering av beslut och tillkännagivanden som enligt särskilda föreskrifter skall publiceras i författningssamlingen. I paragrafen finns också bestämmelser om publicering av riksdagens författningar angående riksdagsarbetet, när riksdagen särskilt har bestämt att de skall publiceras liksom även om statsrådets och ministeriernas befogenhet att i enskilda fall bestämma att beslut eller tillkännagivanden skall publiceras i författningssamlingen.

Enligt 1 mom. skall utöver de författningar, föreskrifter och andra dokument som nämns i lagförslagens 2–5 § dessutom i författningssamlingen publiceras beslut och tillkännagivanden angående vilka så är särskilt föreskrivet liksom även av riksdagen antagna författningar angående riksdagsarbetet eller organ som riksdagen väljer, om riksdagen särskilt har bestämt att de skall publiceras.

Enligt 1 § förordningen om Finlands författningssamling publiceras också för närvarande särskilda beslut, kungörelser och tillkännagivanden angående vilka så är stadgat eller bestämt särskilt. Gällande lagstiftning innehåller många specialbestämmelser om att beslut och tillkännagivanden skall publiceras i författningssamlingen. Sådana bestämmelser finns t.ex. i 32 § förordningen om högsta förvaltningsdomstolen (702/1977), 12 § 3 mom. kommunindelningslagen (1196/1997), 13 § förordningen ang. verkställighet av religionsfrihetslagen (334/1922), 2 a § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967), 91 a § 3 mom. lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), 12 a § räntelagen (633/1982), 1 och 2 § lagen om vissa referensräntor (996/1998), 4 § förordningen om skyddat belopp vid utmätning av lön (1031/1989), 2 § 2 mom. lagen om advokater (496/1958), 27 § lagen om försvarstillstånd (1083/1991), 12 § 1 mom. lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991), 1 § 1 mom. förordningen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (661/1966), 2 kap. 3 § 3 mom. kyrkolagen (1054/1993), 9 § lagen om finansinspektionen (503/1993), 7 § förordningen om högsta

domstolen (786/1994), 29 § 1 mom. förordningen om skatteförvaltningen (1707/1995), 52 § polislagen (493/1995), 6 § förordningen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (520/1997), 7 § 3 mom. naturvårdsförordningen (160/1997), lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987), 6 § 3 mom. samt 127, 135, 136, 138, 139, 142, 150 och 181 § vallagen (714/1998), 4 § lagen om komplettering av rådets förordning (EG) nr 2271/96 om skydd mot följderna av tillämpning av extraterritoriell lagstiftning som antas av ett tredje land, och åtgärder som grundar sig på eller är en följd av denna lagstiftning (265/1998) samt 5 § 4 mom. lagen om mynt (216/1998). Det skall också vara möjligt att i framdeles i lag eller i förordning som utfärdas med stöd av lag särskilt bestämma om att ett beslut eller tillkännagivande skall publiceras i författningssamlingen.

Enligt 2 § 2 punkten i lagförslaget skall de av riksdagen godkända reglementen och instruktioner som avses i lagrummet publiceras i författningssamlingen. Det skall således inte vara nödvändigt att fatta särskilda beslut om publiceringen av dessa författningar. Eftersom det kan finnas behov att publicera även andra författningar än de i 2 § 2 mom. avsedda som gäller riksdagsarbetet, föreslås i paragrafens 1 mom. en bestämmelse, enligt vilken även av riksdagen antagna författningar angående riksdagsarbetet eller organ som riksdagen väljer skall publiceras, om riksdagen särskilt bestämmer detta. Förslaget motsvarar 2 § 1 mom. 4 punkten i den gällande förordningen. Riksdagen skall således också framdeles särskilt kunna besluta att även andra reglementen och instruktioner än de som riksdagen har antagit i plenum skall publiceras i författningssamlingen.

I det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser om statsrådets och ministeriernas befogenhet att särskilt besluta om att sådana beslut eller tillkännagivanden av statsrådet, ett ministerium eller en annan myndighet som har allmän betydelse skall publiceras i författningssamlingen. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall statsrådet eller ett ministerium i enskilda fall besluta att ett sådant beslut eller tillkännagivande som avses i momentet skall publiceras i författningssamlingen. Ett villkor för detta är att beslutet eller tillkännagivandet har allmän betydelse.

Till dessa delar motsvarar förslaget bestämmelsen i 2 § 2 mom. förordningen om Finlands författningssamling.

7 §. *Författningars ikraftträdande.* Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om när författningar träder i kraft.

Grundlagen innehåller bestämmelser om lagars ikraftträdande. Enligt 79 § 3 mom. skall det av en lag framgå när den träder i kraft. Av särskilda skäl kan det dock i en lag anges att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning. Om en lag inte har publicerats senast vid den tidpunkt som har bestämts för ikraftträdandet, träder lagen i kraft samma dag den publiceras. I 95 § 2 mom. grundlagen finns en specialbestämmelse om lagar om ikraftträdande av internationella förpliktelser. Enligt den kan i en ikraftträdandelag bestämmas att lagen träder i kraft vid en tidpunkt som anges genom förordning. Angående ikraftträdande av lagar föreslås i 1 mom. enbart en hänvisning till grundlagen.

I 80 § 3 mom. grundlagen förutsätts att allmänna bestämmelser om publicering och ikraftträdande av förordningar och andra rättsnormer utfärdas genom lag. Lagbestämmelserna om ikraftträdande av förordningar borde i tillämpliga delar följa principerna för ikraftträdande av lagar. Bestämmelserna i 79 § 3 mom. bör således vara utgångspunkt (grundlagspropositionen, s. 133–134).

I det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser om ikraftträdande av andra i lagen avsedda författningar än lagar. I sak motsvarar momentet bestämmelserna i 79 § 3 mom. Av en författning skall framgå när den träder i kraft. Beträffande ministerieförordningar som genom ministeriebeslut publiceras i en föreskriftssamling skall enligt lagförslagets 4 § införas ett meddelande i författningssamlingen, av vilket också tidpunkten när förordningen träder i kraft skall framgå. Enligt sista meningen i föreliggande 2 mom. träder en författning i kraft samma dag den publiceras, om den inte har publicerats senast den dag som har angetts för ikraftträdandet. En författning anses ha blivit publicerad när den har kungjorts för allmänheten på det sätt som bestäms i lagförslaget.

Det är på sin plats att bestämmelserna om tidpunkten för ikraftträdande av författningar också tillämpas på riksdagens beslut om statsfinanserna. Av riksdagens beslut skall således framgå när de blir tillämpliga.

3 kap. Fördrag, författningar och meddelanden som skall publiceras i fördragsserien

8 §. *Fördrag.* I paragrafen föreslås bestämmelser om fördrag och andra dokument som skall publiceras i fördragsserien. Paragrafen skall ersätta 1 § 1 mom. och 6 § i den nuvarande publiceringslagen.

Enligt 1 § 1 punkten skall i fördragsserien publiceras fördrag som Finland har slutit inklusive Finlands reservationer, förklaringar och meddelanden, om inte något annat bestäms i lagförslaget. Beträffande fördrag motsvarar bestämmelsen i sak 1 § 1 mom. publiceringslagen. Enligt den nuvarande bestämmelsen skall, om inte annorlunda stadgas i lagen, i fördragsserien publiceras internationella överenskommelser som Finland förbundit sig att iaktta. I stället för uttrycket "internationella överenskommelser" som Finland förbundit sig att iaktta föreslås ordet "fördrag". Lagförslagets bestämmelser om fördrag skall också tillämpas på motsvarande dokument som innehåller internationella förpliktelser för Finland. En bestämmelse om detta föreslås i 3 mom.

I art. 2 stycke 1 punkt a i Wienkonventionen om traktaträtten (FördrS 33/1980) definieras traktat som en internationell överenskommelse, slutet mellan stater i skriftlig form och underkastad internationell rätt, oavsett om den intagits i ett enda instrument eller i två eller flera sammanhörande instrument och oavsett dess särskilda beteckning. Utöver överenskommelser mellan två eller flera stater avses i den föreslagna bestämmelsen med fördrag även, som för närvarande, Finlands överenskommelser med internationella organisationer liksom även överenskommelser mellan Finlands regering och andra staters delstater eller myndigheter.

Också överenskommelser mellan Europeiska unionens medlemsstater är fördrag liksom även de s.k. blandade avtal som bygger på delad behörighet, i vilka medlemsstaterna utövar fördragsbehörighet vid sidan av unionen. Däremot är överenskommelser som uteslutande bygger på unionens exklusiva behörighet inte sådana för Finland bindande fördrag som avses i lagförslaget. De skall således inte publiceras i Finlands författningssamlings fördragsserie.

Privaträttsliga avtal om köp av fastigheter eller lös egendom är i allmänhet inte sådana fördrag som avses i den föreslagna be-

stämmelsen. Som fördrag anses inte heller dokument som normalt hör till det internationella umgänget mellan myndigheter eller andra motsvarande samsamarbetsdokument av teknisk natur som ett ministerium eller någon annan statlig myndighet kan göra upp tillsammans med motsvarande myndighet i en annan stat.

Traktat, dvs. fördrag, kan gå t.ex. under namnet avtal, överenskommelse, konvention eller protokoll. Benämningen har dock inte någon betydelse med avseende på publiceringen liksom inte heller frågan om fördraget har ingåtts i s.k. förenat eller förenklat, dvs. omedelbart, avtalsförfarande. I fördragsserien publiceras således inte bara fördrag som ingåtts genom ratificerings-, godkännande- eller anslutningsförfarande även fördrag som ingåtts t.ex. genom utväxling av noter eller skrivelser.

I fördragsserien skall framdeles också publiceras Finlands förbehåll, förklaringar och meddelanden. Den föreslagna bestämmelsen är ny. För närvarande brukar ett omnämnande av reservationer, förklaringar och meddelanden tas in i förordningen om ikraftträdande av fördraget i fråga. Dessa meddelanden brukar dock inte publiceras på fördragets officiella språk. Praxis måste alltså till denna del ändras.

Ordet reservation har i art. 2 stycke 1 punkt d i Wienkonventionen definierats som en ensidig förklaring, oavsett formulering eller beteckning, avgiven av en stat vid under-tecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till en traktat i avsikt att utesluta eller modifiera rättsverkningsarna av vissa bestämmelser i traktaten i förhållande till staten i fråga. I ett fördrag kan det å andra sidan förutsättas att en stat ger förklaringar, meddelanden eller andra tillkännagivanden om tillämpningen av fördragsbestämmelserna eller om några detaljer i fördraget. Dessutom kan en stat i oklara fall genom en förklaring uttrycka sin uppfattning t.ex. om hur någon bestämmelse bör tolkas och tillämpas. Publiceringsskyldigheten enligt lagförslaget skall framdeles gälla alla nämnda slag av tillkännagivanden som Finland ger. Publiceringsskyldigheten skall däremot inte gälla reservationer, förklaringar eller meddelanden som eventuellt avges av andra avtalsparter.

I lagförslagets 9 § finns bestämmelser om när fördrag kan kungöras för allmänheten på andra sätt än genom publicering i fördrags-

serien.

Enligt 2 punkten skall i fördragsserien publiceras uppsägning av fördrag samt beslut som avser avbrott i tillämpningen eller verkställigheten av ett fördrag. Den föreslagna bestämmelsen är ny. Det är befogat att eventuell uppsägning av fördrag som internationellt binder Finland kungörs på samma sätt som när fördraget träder i kraft. På motsvarande sätt är det skäl att i fördragsserien kungöra eventuella avbrott i tillämpningen eller verkställigheten av fördrag liksom även när tillämpningen eller verkställigheten tas upp igen efter avbrottet.

Enligt 2 mom. skall i samband med fördrag i fördragsserien även publiceras de ikraftträdandelagar och ikraftträdandeförordningar som har publicerats i författningssamlingen. Någon bestämmelse om detta finns inte för närvarande. I praktiken har det dock varit brukligt att ikraftträdandeförfattningarna publiceras inte bara i författningssamlingen utan också i fördragsserien. Det är motiverat att ikraftträdandeförfattningarna också framdeles publiceras i fördragsserien, så att det på det sättet är möjligt att i fördragsserien hitta både fördragsbestämmelserna och upplysningar om den nationella giltigheten. En ikraftträdandelag skall enligt förslaget publiceras i fördragsserien oberoende om det är en s.k. blankettlag eller blandad lag eller en s.k. materiell ikraftträdandelag.

Lagar och förordningar om ikraftträdande av fördrag är sådana författningar som avses i lagförslagets 2 § och de skall så som nu publiceras i författningssamlingen på samma sätt som andra lagar och förordningar. Bestämmelsen i 13 § 1 mom. om tidpunkten för publicering av lagförslag skall också gälla ikraftträdandelagar, vilka således skall publiceras i författningssamlingen utan dröjsmål efter att republikens president har undertecknat lagen och den föredragande ministern har kontraserat den. Enligt 95 § 1 mom. i den nya grundlagen skall andra internationella förpliktelser än sådana som hör till området för lagstiftningen sättas i kraft genom presidentförordning. Ikraftträdandeförordningar är sådana förordningar som avses i 2 § 3 punkten i lagförslaget och de publiceras i författningssamlingen på samma sätt som övriga presidentförordningar. I fördragsserien publiceras ikraftträdandeförfattningarna samtidigt som fördraget i fråga.

Paragrafens 3 mom. innehåller en be-

stämmelse om att lagförslagets bestämmelser om fördrag även skall gälla motsvarande andra dokument som innehåller internationella förpliktelser för Finland. Momentet skall ersätta den nuvarande 6 § i publiceringslagen, som innehåller bestämmelser om tillämpning av lagen på beslut och bestämmelser som ansluter sig till överenskommelser eller som med stöd av dessa har utfärdats av internationella organisationer och som är bindande för Finland som stat.

Med dokument som motsvarar internationella förpliktelser avses sådana dokument som innehåller internationellt bindande allmänna föreskrifter vilka kan jämföras med fördragsbestämmelser. Sådana är t.ex. sådana resolutioner av FN:s säkerhetsråd som binder medlemsstaterna. Även sådana beslut av andra internationella organisationer som binder medlemsstaterna kan på det sätt som avses i lagförslaget vara jämförbara med fördrag. I sådana fall skall således dokumentet med Finlands förpliktelser publiceras i fördragsserien. Europeiska unionens författningar kan inte jämföras med fördrag och de skall alltså inte publiceras i fördragsserien. Med fördrag kan inte heller jämföras t.ex. domar avkunnade av Internationella domstolen eller Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, även om de skulle gälla Finland.

På dokument som på det sätt som avses i momentet motsvarar fördrag skall enligt förslaget tillämpas vad som i lagförslaget sägs om fördrag. Vid sidan av bestämmelsen om publicering av fördrag skall på dessa dokument således tillämpas även de andra lagbestämmelserna om fördrag.

9 §. *Publicering av fördrag på annat sätt än i fördragsserien.* Paragrafen innehåller bestämmelser om villkoren för att statsrådet eller ministeriet i fråga skall kunna besluta att ett fördrag inte publiceras i fördragsserien. I så fall skall fördraget hållas tillgängligt för allmänheten på ett datanät eller på något annat sätt. Dessutom skall i fördragsserien publiceras ett meddelande om det exceptionella publicerings sättet. Paragrafen skall ersätta de nuvarande bestämmelserna i 2 § och 3 § 1 mom. publiceringslagen.

Enligt 1 mom. skall statsrådet eller det behöriga ministeriet av särskilda skäl kunna besluta att något annat fördrag än ett sådant som har godkänts av riksdagen eller som kräver riksdagens godkännande inte publiceras i fördragsserien, om fördragsbestämmel-

serna har liten allmän betydelse eller det inte är nödvändigt att i Finland utfärda en separat författning för att sätta i kraft fördragsbestämmelserna.

Fördrag som hör till riksdagens behörighet att godkänna eller som annars har tillställts riksdagen för godkännande skall således alltid publiceras i fördragsserien på det sätt som framgår av lagförslaget. Beträffande dessa lagförslag skall statsrådet eller ministeriet i fråga inte bestämma om något annat publiceringssätt. Andra fördrag än sådana som riksdagen godkänt eller som förutsätter riksdagens godkännande behöver däremot inte publiceras i fördragsserien för det första om fördragsbestämmelserna har liten allmän betydelse. Fördragsbestämmelser kan ha liten allmän betydelse t.ex. när de gäller en klart avgränsad snäv personkrets, så som en viss yrkesgrupp eller vissa näringsidkare. Enligt 4 § i lagförslaget kan ett ministerium på samma villkor besluta att en ministerieförordning publiceras i föreskriftssamlingen i stället för författningssamlingen. Bestämmelserna skall till denna del tolkas på samma sätt. Det föreliggande momentets 1 punkt motsvarar i sak 2 § 1 mom. publiceringslagen, enligt vilket statsrådet redan för närvarande kan besluta att sådana internationella fördrag som inte förutsätter godkännande av riksdagen och som inte har allmän betydelse inte publiceras i fördragsserien.

Det skall också vara möjligt att låta bli att publicera ett fördrag i fördragsserien, om det inte är nödvändigt att i Finland utfärda en separat författning för att sätta i kraft fördragsbestämmelserna. I praktiken kan det vara fråga om t.ex. sådana överenskommelser om verkställighet av ett fördrag som ett ministerium eller någon annan statsmyndighet ingått med stöd av särskilt bemyndigande vilka i allmänhet också är av mindre allmän betydelse på det sätt som avses i 1 punkten. T.ex. sådana separata överenskommelser eller motsvarande dokument om kontakt mellan de fördragsslutande parternas myndigheter som förutsätts i ett fördrag innehåller inte alltid bestämmelser som är sådana att det skulle krävas en presidentförordning för att sätta dem i kraft. Det skall således vara möjligt att låta bli att publicera en dylik överenskommelse i fördragsserien. Till dessa delar motsvarar förslaget i sak 3 § 1 mom. publiceringslagen, enligt vilket internationella överenskommelser som inte behöver sättas i kraft med en särskild för-

fattning inte publiceras i fördragsserien. Utrikesministeriet kan dock för närvarande bestämma att en överenskommelse som har allmän betydelse publiceras i fördragsserien.

Enligt förslaget krävs framdeles alltid ett särskilt beslut om att ett fördrag inte publiceras. Beslutet kan fattas av statsrådet eller av ministeriet i fråga, dvs. det ministerium till vars verksamhetsområde saken hör. Ett beslut kan dock fattas endast av särskilda skäl. Utgångspunkten är således att även de fördrag som avses i 1 och 2 punkten publiceras i fördragsserien, om inte något annat följer av särskilda skäl. Ett särskilt skäl kan t.ex. anses vara att fördragsbestämmelserna är exceptionellt tekniska och detaljerade eller att antalet sådana bestämmelser är ovanligt stort. T.ex. det reglemente för internationell telekommunikation och det radioreglemente som avses i art. 4 i internationella telunionens stadga (FördrS 94/1996) har liten allmän betydelse i den mening som avses i det föreslagna momentet. Ett särskilt skäl för att inte publicera reglementena är också att dessa är tekniskt detaljerade och omfattande.

Enligt första meningen i 2 mom. skall det behöriga ministeriet se till att fördrag som inte publiceras i fördragsserien hålls tillgängliga för allmänheten på ett datanät eller på något annat sätt. Den föreslagna bestämmelsen är ny, men i praktiken har dylika överenskommelser redan nu hållits tillgängliga i form av kopior. Ett fördrag skall således även framgent hållas tillgängligt för allmänheten fastän det inte i de fall som avses i 1 mom. behöver publiceras i fördragsserien. Det behöriga ministeriet skall se till att fördraget hålls tillgängligt för allmänheten t.ex. på datanätet på ministeriets hemsida eller på något annat sätt enligt ministeriets prövning. Härvidlag tillämpas inte lagförslagets 4 § på publiceringen av fördraget och således inte heller 11 § angående de språk på vilka fördraget skall publiceras. I dessa fall är det inte nödvändigt att fördrag som har uppsatts på främmande språk översätts till finska och svenska. Det är t.ex. ofta onödigt för dem som är verksamma inom en viss bransch att tekniska avtalsbestämmelser inom branschen översätts, om de har liten allmän betydelse. Till den delen innebär förslaget inte någon förändring av vad som nu gäller, ty internationella överenskommelser som enligt publiceringslagen inte publiceras i fördragsserien översätts inte nu heller sär-

skilt till finska och svenska.

Enligt andra meningen i 2 mom. skall i fråga om de fall som avses i 1 mom. publiceras ett meddelande av ministeriet om den myndighet som tillhandahåller kopior av fördraget och som ger upplysningar om fördraget på finska och svenska. Förslaget motsvarar i sak 2 § 1 mom. publiceringslagen, enligt vilket i det fall som avses i paragrafen publiceras endast ett tillkännagivande om hos vilken myndighet överenskommelsen finns till påseende för allmänheten och var den kan erhållas.

Den myndighet som avses i den föreslagna bestämmelsen vilken skall lämna upplysningar kan vara ett ministerium eller t.ex. någon annan myndighet inom statens centralförvaltning. Fördrag skall liksom nu hållas tillgängliga för allmänheten och dessutom skall myndigheterna vid behov ge en kopia av dem. I praktiken kan behovet att ge kopior antas vara litet, om ministeriet lägger ut fördragen på datanätet. I det meddelande som publiceras i fördragsserien är det då skäl att nämna nätsidan där fördraget finns. I den föreslagna bestämmelsen förutsätts dessutom att den myndighet som nämns i meddelandet lämnar upplysningar om fördraget på finska och svenska.

10 §. *Meddelanden om Finlands internationella förhållanden.* Paragrafen innehåller bestämmelser om publicering av meddelanden som enligt särskilda bestämmelser skall publiceras i fördragsserien samt om statsrådets och ministeriernas rätt att särskilt fatta beslut om att publicera meddelanden i fördragsserien. Angående författningssamlingen finns motsvarande bestämmelser i lagförslagets 6 §.

Enligt 1 mom. skall, utöver de fördrag, beslut och meddelanden som nämns i 8 och 9 §, i fördragsserien även publiceras meddelanden om Finlands internationella förhållanden när så är särskilt föreskrivet. Den föreslagna bestämmelsen är ny. Det är dock klart att man också nu genom lag kan utfärda särskilda bestämmelser om att något meddelande skall publiceras i fördragsserien. I det avseendet är den föreslagna bestämmelsen till sin natur konstaterande. I fördragsserien bör dock publiceras endast meddelanden om Finlands internationella förhållanden. Om det genom lag bestäms att andra beslut och meddelanden skall kungöras, bör kungörandet ske i författningssamlingen.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om stats-

rådet och det behöriga ministeriets rätt att särskilt besluta att ett meddelande om Finlands internationella förhållanden som har allmän betydelse skall publiceras i fördragsserien. Denna fråga regleras för närvarande i 4 § publiceringslagen, enligt vilken utrikesministeriets meddelanden om internationella överenskommelser och internationella relationer också publiceras i fördragsserien. Enligt förslaget skall också andra ministeriers än utrikesministeriets meddelanden kunna publiceras. Även vid statsrådets allmänna sammanträde skall beslut kunna fattas om att publicera meddelanden i fördragsserien. Också i dessa fall skall meddelandet gälla Finlands internationella relationer och dessutom skall meddelandet ha allmän betydelse. Denna begränsning behövs främst för att det inte är ändamålsenligt att i fördragsserien publicera meddelanden i obetydliga frågor som gäller Finlands internationella förhållanden. Villkoret är å andra sidan flexibelt och ger således statsrådet och ministerierna tillräcklig rörelsefrihet att bedöma när publicering behövs.

4 kap. Utgivning av författningssamlingen och fördragsserien

Lagförslagets 4 kap. innehåller grundläggande bestämmelser om utgivning av författningssamlingen och fördragsserien. I kapitlet ingår bestämmelser om de språk på vilka författningssamlingen och fördragsserien skall ges ut (11 §), sättet för publicering (12 §), tidpunkten för publicering av författningar, fördrag samt meddelanden, beslut och andra tillkännagivanden (13–15 §), anteckningar som skall göras i författningssamlingens och fördragsseriens häften (16 §) samt om publiceringslov (17 §).

11 §. *Språk.* Paragrafens 1 mom. innehåller huvudregeln angående publiceringsspråken, som innebär att författningssamlingen och fördragsserien skall publiceras på finska och svenska. Alla dokument som publiceras i författningssamlingen och fördragsserien skall således publiceras på båda nationalspråken. Enligt paragrafens 2 och 3 mom. publiceras dokument i vissa fall även på andra språk än finska och svenska.

I 17 § grundlagen stadgas om finskans och svenskans ställning som nationalspråk samt om envars rätt att hos domstol och andra myndigheter använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska. I grundlagen finns

också bestämmelser om det allmänna skyldigheten att tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder. I riksdagsarbetet används finska och svenska på det sätt som är föreskrivet i 51 §.

Enligt en uttrycklig bestämmelse i 79 § 4 mom. grundlagen skall lagarna stiftas och publiceras på finska och svenska. Några uttryckliga grundlagsbestämmelser om de språk på vilka förordningar och andra rättsnormer skall publiceras finns däremot inte, utan till denna del skall allmänna bestämmelser utfärdas genom lag med stöd av det bemyndigande som finns i 80 § 3 mom. Av 17 § grundlagen följer dock att förordningar och andra rättsnormer skall utfärdas och publiceras på båda nationalspråken. Bestämmelserna om publicering av förordningar och andra rättsnormer skall alltså till dessa delar motsvara principerna i 79 § 3 mom. grundlagen (se grundlagspropositionen, s. 133–134 och grundlagsutskottets betänkande, s. 23).

Grundlagen innehåller inte heller några uttryckliga bestämmelser om de språk på vilka fördrag och andra motsvarande dokument med internationella förpliktelser skall publiceras. Till den delen utfärdas allmänna bestämmelser genom lag med stöd av bemyndigandet i 95 § 3 mom. grundlagen. Enligt principen om nationalspråkens likvärdiga ställning skall även fördragsserien enligt 1 mom. publiceras på finska och svenska.

Om finska eller svenska inte är ett autentiskt språk för ett fördrag, skall fördraget enligt 2 mom. dessutom publiceras på åtminstone ett autentiskt språk. Bestämmelsen motsvarar i sak nuvarande 5 § 1 mom. i publiceringslagen. I lagförslaget används dock i stället för "originalspråk" uttrycket "autentiskt språk", som är ett uttryck som påminner om det franska och engelska uttrycket i art. 33 i Wienkonventionen och som är ett uttryck som ofta används i EU-sammanhang. Fördrag skall även framdeles publiceras på åtminstone ett autentiskt språk. Bestämmelsen hindrar således inte att ett fördrag publiceras på flera främmande språk.

I lagförslaget ingår inte någon bestämmelse motsvarande 5 § 2 mom. publiceringslagen om att statsrådet av särskilda skäl kan bestämma att andra fördrag än sådana som kräver riksdagens godkännande publiceras utan översättningar till finska och svenska. I

praktiken har man aldrig gjort så. Bestämmelsen har delvis varit onödig också eftersom det på de villkor som anges i 2 § och 3 § 1 mom. publiceringslagen har varit möjligt att helt och hållet låta bli att publicera fördrag i fördragsserien. Till dessa delar föreslås det att motsvarande reglering skall ske genom bestämmelserna i 9 § angående publicering av fördrag på annat sätt än genom kungörande i fördragsserien.

Paragrafens 3 mom. innehåller en hänvisning, enligt vilken översättningar till samiska av författningar, fördrag och andra dokument och tillkännagivanden som avses i denna lag skall publiceras i författningssamlingen och fördragsserien i översättning till samiska enligt vad som föreskrivs i lagen om användning av samiska hos myndigheter. I 12 § i den nämnda lagen finns en bestämmelse om när lagar, förordningar och andra beslut, kungörelser och meddelanden som skall publiceras i författningssamlingen även skall publiceras översatta till samiska. Enligt lagen bestämmer statsrådet eller det behöriga ministeriet särskilt om en översättning till samiska skall publiceras. Lagförslag nr 3 i föreliggande proposition innehåller lagtekniska justeringar av 12 § i den nämnda lagen.

12 §. *Publiceringssättet.* I paragrafen föreslås bestämmelser om det sätt på vilket författningssamlingen och fördragsserien skall ges ut.

Enligt 1 mom. ges författningssamlingen och fördragsserien ut i tryckta häften. Lagbestämmelsen förutsätter att författningssamlingen och fördragsserien även i fortsättningen ges ut i tryckt form. Ordet "häfte" avser å ena sidan att författningssamlingen och fördragsserien publiceras i ändamålsenliga delar, å andra sidan att varje författning, fördrag eller andra dokument inte nödvändigtvis behöver publiceras var för sig. Förslaget motsvarar i sak bestämmelsen i 6 § 1 mom. förordningen om Finlands författningssamling, enligt vilken författningssamlingen för närvarande skall publiceras i häften om minst ett tryckark, om inte något annat följer av författningens brådskande natur. Det finns dock inget behov att i lag bestämma minsta omfattning för häften. Därför innehåller lagförslaget inte, i motsats till gällande förordning, ett omnämnande av tryckark.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om skyldigheten att hålla författningssamlingen

och fördragsserien gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Den föreslagna bestämmelsen är ny. I praktiken finns författningssamlingen och fördragsserien, fränsett de äldsta årgångarna, redan nu tillgängliga på nätet. I det avseendet innebär lagen inte någon förändring. Lagförslaget innehåller dock i motsats till vad som nu gäller en skyldighet att publicera författningssamlingen och fördragsserien på ett datanät och dessutom förutsätts det att de tillhandahålls gratis för allmänheten. Avgiftsfriheten gäller endast innehållet och inte t.ex. de avgifter som uppbärs av de företag som administrerar nätkontaktarna.

Formellt sett gäller skyldigheten de författningar, fördrag och andra dokument som publiceras efter att lagen har trätt i kraft, men det är klart att målsättningen bör vara att även de tidigare årgångarna av författningssamlingen och fördragsserien förs in i sin helhet på datanätet så, att de finns gratis tillgängliga för allmänheten. Enligt 18 § i lagförslaget svarar justitieministeriet för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. Justitieministeriet skall således också vara skyldigt att dra försorg om de uppgifter som avses i det föreslagna momentet.

Enligt förslaget skall det vara möjligt att ge ut författningssamlingen och fördragsserien också på andra sätt än som tryckta häften. Sådan utgivning skall vara beroende av prövning. Den föreslagna bestämmelsen skall dock ge stöd åt strävandena att den i lagen avsedda officiella författningssamlingen och fördragsserien ges ut också i annan form än tryckta häften, exempelvis i form av CD-skivor med gällande och uppdaterade författningar eller fördrag.

I sin helhet skall 2 mom. också stöda pågående projekt vid justitieministeriet med att utveckla en nätversion med uppdaterade författningar i gällande lydelse. Eftersom det tekniska och administrativa genomförandet ännu kräver att många detaljer blir lösta, föreslås inte någon uttrycklig lagbestämmelse om saken.

Med ordet "dessutom" i momentet avses att de versioner som publiceras på datanät eller i form av andra upptagningar än tryckalster utgör kopior av de i 1 mom. avsedda häftena av författningssamlingen samt att publicering av författningssamlingen eller fördragsserien i annan form inte åsidosätter kravet på att de skall publiceras i sådana

tryckta häften som avses i 1 mom. I 13 § 3 mom, som gäller tidpunkten för publicering av författningar, föreslås dock bestämmelser om vissa undantagsfall då utgivning till allmänheten på datanät eller i annan form än tryckalster skall anses vara tillräckligt för att författningen skall träda i kraft. Också då skall författningen ges ut i tryckt form så snart det är möjligt.

Bestämmelser om publicering av register till författningssamlingen och fördragsserien skall enligt 3 mom. utfärdas genom statsrådsförordning. Det är meningen att i förordning ta in bestämmelser som motsvarar de två sista meningarna i nuvarande 6 § 2 mom. förordningen om Finlands författningssamling. För varje årgång av författningssamlingen skall således också framdeles göras upp ett alfabetiskt register och dessutom skall minst vart femte år publiceras en alfabetisk sammanställning av registren. Det skall också vara möjligt att genom förordning utfärda bestämmelser om publicering av andra slags register.

13 §. *Tidpunkten för publicering av författningar.* Paragrafen innehåller bestämmelser om tidpunkten när författningar skall publiceras.

I 79 § 2 mom. grundlagen finns bestämmelser om publicering av lagar. Enligt grundlagsbestämmelserna skall en lag som har stadfästs eller som träder i kraft utan stadfästelse undertecknas av republikens president och kontrasigneras av den föredragande ministern. Statsrådet skall därefter utan dröjsmål publicera lagen i Finlands författningssamling. Grundlagsbestämmelsen med kravet att lagar skall publiceras "utan dröjsmål" är ny och den gäller också lagar om ikraftträdande av internationella fördrag (grundlagspropositionen, s. 130).

Det föreslås att innehållet i grundlagsbestämmelsen om publiceringstidpunkten för lagar upprepas i paragrafen, som också skall gälla tidpunkten för publicering av andra författningar. Alla lagar skall således enligt 1 mom. publiceras i författningssamlingen utan dröjsmål efter att republikens president har undertecknat dem och den föredragande ministern har kontrasignerat dem.

Andra författningar skall publiceras i författningssamlingen i god tid innan de träder i kraft, om inte något annat följer av tidpunkten då de utfärdas. Bestämmelsen i 2 mom. motsvarar i sak 3 § förordningen om Finlands författningssamling, enligt vilken

en författning om möjligt skall publiceras så att den är tillgänglig för allmänheten i god tid före dess ikraftträdande. Uttrycket "om möjligt" i den nu gällande förordningen föreslås dock bli ersatt med en bisats, enligt vilken man kan avvika från den i momentet avsedda huvudregeln endast av skäl som hänför sig till tidpunkten då författningen utfärdas. Med detta avses situationer där det i författningen har bestämts ett så snabbt ikraftträdande efter utfärdandet att det inte är möjligt att publicera författningen "i god tid" före ikraftträdandet.

I de situationer som avses i 3 mom. skall tillhandahållande för allmänheten på datanät eller i form av andra slags upptagningar än tryckalster i undantagsfall anses vara ett tillräckligt sätt att publicera en författning. Den föreslagna bestämmelsen är ny.

Ett exceptionellt publiceringssätt skall enligt förslaget anses tillräckligt, om en författning inte före den angivna tidpunkten för ikraftträdandet kan publiceras i tryckt form på det sätt som avses i 12 § 1 mom. och detta beror på ett oöverstigligt hinder eller något annat vägande skäl. Ett oöverstigligt hinder kan t.ex. orsakas av allvarliga dataöverförings- eller tryckeritekniska störningar så att det i praktiken är omöjligt att publicera en författning i ett häfte av författningssamlingen som avses utkomma före den angivna tidpunkten för ikraftträdandet. Något annat vägande skäl kan t.ex. bero på tidpunkten för utfärdandet av författningen. T.ex. författningar som utfärdas i slutet av året och som avses träda i kraft den första dagen nästa år kan inte alltid publiceras i ett häfte som utkommer i rätt tid med hänsyn till dagen då författningen skall träda i kraft. I sådana fall skall det anses att författningen har blivit publicerad när den har gjorts tillgänglig för allmänheten på ett datanät eller i form av någon annan upptagning än ett tryckalster. Ett sådant publiceringssätt uppfyller således kravet i 7 § på publicering av författningar. Författningen träder då, beroende på tidpunkten när den publiceras på nätet, i kraft antingen den tidpunkt som nämns i författningen eller när den publiceras.

Publicering på datanät eller i form av andra upptagningar än tryckalster skall enligt förslaget anses tillräckligt endast beträffande tidpunkten för ikraftträdande. Publiceringssättet ersätter således inte tryckning i författningssamlingen. Enligt sista meningen i mo-

mentet skall författningen i dessa exceptionella situationer publiceras i tryckt form på det sätt som avses i 12 § 1 mom. så snart det är möjligt.

14 §. *Tidpunkten för publicering av fördrag.* Enligt paragrafen skall fördrag publiceras i fördragsserien utan dröjsmål efter att Finland har fått kännedom om den tidpunkt då fördraget för Finlands del träder i kraft internationellt. Den föreslagna bestämmelsen är ny, men motsvarar i sak nuvarande praxis. Således skall i fördragsserien också framtida publiceras endast sådana fördrag som Finland har ingått vilkas internationella ikraftträdande för Finlands vidkommande var känt när Finland tillträdde eller på något annat sätt förband sig till fördraget eller när besked om det internationella ikraftträdande erhålls senare. I det avseende skall fördragsserien vara reserverad för publicering av fördrag som är internationellt gällande eller som träder i kraft internationellt.

När Finland för egen del meddelar att landet tillträder ett fördrag är det inte ännu alltid säkert om fördraget kommer att träda i kraft internationellt. Är det fråga om ett av riksdagen godkänt fördrag, kan det ännu dröja länge efter riksdagens beslut om godkännande innan man får besked om det internationella ikraftträdandet och fördraget publiceras i fördragsserien. Den lag om godkännande av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen skall dock publiceras i författningssamlingen utan dröjsmål efter att republikens president har undertecknat lagen och den föredragande ministern har kontrasignerat den. I ikraftträdandelagen antecknas uppgifter om den regeringsproposition som ligger som grund för lagen och som i sin tur innehåller fördragstexten i fråga. Även andra fördragstexter som riksdagen godkänt ingår i regeringspropositionen. Således kan man, med hjälp av riksdagshandlingarna, som publiceras på finska och svenska, redan före det internationella ikraftträdandet få tillgång till fördrag som riksdagen har godkänt. Riksdagshandlingarna finns numera också tillgängliga för allmänheten på datanätet. Också i det avseendet är det motiverat att man publicerar fördrag i fördragsserien endast när fördraget är internationellt i kraft eller man vet att det kommer att träda i kraft.

15 §. *Tidpunkten för publicering av meddelanden, beslut och tillkännagivanden.* Enligt paragrafen skall bestämmelserna i 13 §

2 och 3 mom. angående avvikande publiceringssätt med hänsyn till publiceringstidpunkt och ikraftträdande även tillämpas på meddelanden som avses i 4 § samt på föreskrifter och andra beslut och tillkännagivanden som skall publiceras i författningssamlingen.

16 §. *Anteckningar i författningssamlingens och fördragsseriens häften.* I paragrafen föreslås grundläggande bestämmelser om de anteckningar som skall göras i författningssamlingen och fördragsserien. Närmare bestämmelser om anteckningar skall utfärdas genom statsrådsförordning. Justitieministeriet skall dock genom förordning kunna utfärda bestämmelser om detaljer angående sättet att göra anteckningar.

Enligt 1 mom. skall, på samma sätt som i nuvarande praxis, i början av varje häfte i författningssamlingen finnas rubriken "Finlands författningssamling" samt en innehållsförteckning där författningarnas eller tillkännagivandenas löpande nummer och rubrik införs. Dessutom skall datum då häftet ges ut anges i början av häftet. Förslaget motsvarar i sak första meningen i 6 § 2 mom. förordningen om Finlands författningssamling.

Paragrafens 2 mom. innehåller på motsvarande sätt en grundläggande bestämmelse om de anteckningar som skall göras i fördragsseriens häften. I början av varje häfte skall på samma sätt som för närvarande finnas rubriken "Finlands författningssamlings fördragsserie". I övrigt skall uppgifter motsvarande dem som nämns i 1 mom. antecknas.

Enligt 3 mom. skall det vara möjligt att i författningssamlingens och fördragsserien anteckna också andra upplysningar som behövs för att identifiera häftet och de författningar, fördrag och meddelanden som publiceras där samt för att hänvisa till riksdagshandlingar, författningar och föreskrifter. Andra upplysningar som antecknas i författningssamlingens eller fördragsseriens häften skall således vara behövliga för att häftet eller dokument som publiceras där skall kunna identifieras eller så skall upplysningarna innehålla hänvisningar till riksdagshandlingarna eller författningar eller föreskrifter.

I författningssamlingens häften görs för närvarande vissa trycktekniska anteckningar som, i den mening som avses i förslaget, kan anses behövliga för att identifiera häfte-

na. Enligt 6 § 3 mom. förordningen om Finlands författningssamling skall för närvarande vid varje lag hänvisas till den regeringsproposition eller lagmotion samt till de utskottsbetänkanden som lett till lagens stiftande. I praktiken görs också hänvisningar till riksdagens svar, fastän detta inte nämns i förordningen. I 6 a § i förordningen finns för närvarande bestämmelser om de hänvisningar som skall göras till Europeiska gemenskapernas direktiv, förordningar och beslut. Sådana anteckningar i författningssamlingens häften behövs också framdeles. Enligt förslaget skall det vara möjligt att genom förordning bestämma också om andra i momentet avsedda anteckningar som skall göras i häftena.

Det skall däremot inte vara möjligt att i författningssamlingens eller fördragsseriens häften göra andra anteckningar än dem som avses i den föreslagna paragrafen. Den i lagen åsyftade Finlands författningssamling och dess fördragsserie har t.ex. ingen huvudredaktör. Därför kan man inte i häftena göra någon anteckning om en person som skulle sköta den uppgiften. Nuvarande praxis, som började 1992, bör därför i det avseendet frångås. Den i 17 § avsedda tjänsteman som ger publiceringslov skall enligt förslaget svara för att de dokument som publiceras i författningssamlingen är riktiga. Beträffande mervärdesskatten kan författningssamlingen även utan en anteckning om huvudredaktör jämföras med sådana tidningar och tidskrifter som avses i 55 § mervärdesskattelagen (1501/1993).

Närmare bestämmelser om de anteckningar som görs i häftena skall kunna utfärdas av statsrådet genom förordning. Dessutom skall justitieministeriet genom förordning kunna utfärda bestämmelser om de sätt på vilka anteckningarna skall göras. Beträffande detaljerna tillämpas för närvarande dels 6 och 6 a § förordningen om Finlands författningssamling, dels justitieministeriets beslut om hänvisningar i författningar som gäller genomförande av Europeiska gemenskapernas rättsakter (1039/1994).

17 §. *Publiceringslov.* Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om publiceringslov som behövs för publicering av dokument i författningssamlingen eller fördragsserien.

Enligt 1 mom. skall ett särskilt publiceringslov vara ett villkor för att en författning, ett fördrag eller något annan i denna

lag avsett dokument skall kunna publiceras i författningssamlingen eller fördragsserien. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 5, 6, 6 a och 6 b § förordningen om Finlands författningssamling. Uttrycket "förordnande om tryckning" föreslås dock bli ersatt med uttrycket "publiceringslov".

Ett publiceringslov skall enligt förslaget innehålla uppgifter om de i 16 § avsedda hänvisningarna som skall antecknas i häftet samt om de övriga upplysningar som behövs för publicering av författningen eller fördraget. Närmare bestämmelser om innehållet i publiceringslov skall kunna utfärdas genom statsrådsförordning.

Enligt 2 mom. skall publiceringslovet riktas till den som i praktiken sköter utgivning- en av författningssamlingen och fördragsserien. För närvarande sköts den av statsbolaget Oy Edita Ab. De gällande bestämmelserna om detta finns i 4 § förordningen om Finlands författningssamling samt i 6 § lagen om bolagisering av tryckericentralen.

I lagförslagets 18 § föreslås bestämmelser om justitieministeriets uppgift att svara för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien samt om justitieministeriets befogenhet att ge andra statliga myndigheter, inrättningar eller bolag eller enskilda personer, sammanslutningar eller stiftelser i uppdrag att sköta de praktiska uppgifterna i samband med detta. Publiceringslov skall således riktas till den som justitieministeriet har gett i uppdrag att sköta om utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien.

Paragrafens 3 mom. innehåller grundläggande bestämmelser om de tjänstemän som har rätt att ge publiceringslov. För statsrådets vidkommande skall en behörig ministerietjänsteman, dvs. föredraganden i saken, ge publiceringslov. Enligt 5 § 1 mom. förordningen om Finlands författningssamling skall också för närvarande vederbörande föredragande i statsrådet förordna om tryckning. Närmare bestämmelser om detta skall vid behov kunna utfärdas genom de bestämmelser som gäller ministeriernas interna arbetsfördelning.

Publiceringslov för myndighetsföreskrifter samt för andra myndighetsbeslut eller tillkännagivanden som enligt någon särskild bestämmelse skall publiceras i författningssamlingen skall ges av en behörig tjänsteman på myndigheten. Vilken föredragande eller annan tjänsteman som i dessa fall ger

publiceringslov följer av de andra bestämmelser eller interna administrativa föreskrifter som utfärdats för myndigheten i fråga.

Publiceringslov för riksdagens arbetsordning, instruktioner och reglementen som avses i lagförslagets 2 § 2 punkt samt för riksdagsbeslut som avses i 3 § liksom även för sådana av riksdagen antagna författningar som avses i 6 § 1 mom. skall ges av en behörig tjänsteman vid riksdagen. Också för närvarande skall de bestämmelser i 5 och 6 § förordningen om Finlands författningssamling som avser förordnande om tryckning på motsvarande sätt gälla vederbörande tjänsteman vid riksdagen, som vid behov också skall meddela i vilket finansårs budgetserie ett riksdagsbeslut publiceras. Bestämmelserna om detta finns för närvarande i 6 b § förordningen om Finlands författningssamling. I praktiken har det dock varit brukligt att sådana riksdagsbeslut om statsfinanserna som fattats vid sidan av statsbudgeten eller en tilläggsbudget har publicerats genom förordning på det sätt som ovan har beskrivits i samband med detaljmotiven till 3 §.

Den behöriga tjänstemannen vid riksdagen skall ge publiceringslov direkt till den som i praktiken sköter utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien. En riksdagstjänsteman skall ge publiceringslov när saken gäller:

- 1) riksdagens arbetsordning,
- 2) i 2 § 2 punkten avsedda, av riksdagens plenum antagna reglementen eller instruktioner för riksdagsarbetet eller organ som riksdagen väljer,
- 3) statsbudgeten eller en tilläggsbudget,
- 4) riksdagens beslut om att en budgetproposition iakttas tillfälligt som budget,
- 5) i 3 § 3 punkten avsedda beslut om statsfinanserna som riksdagen fattat vid sidan om statsbudgeten eller en tilläggsbudget, samt
- 6) i 6 § 1 mom. avsedda författningar angående riksdagsarbetet eller organ som riksdagen väljer, om riksdagen särskilt har beslutat att de skall publiceras i författningssamlingen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande, som ger statsrådet rätt att utfärda förordning med närmare bestämmelser om innehållet i publiceringslov och om hur publiceringslov ges. Numera ges publiceringslov i praktiken genom dataöverföring via nätet. Beträffande författningar innehåller publiceringslovet uppgifter om publiceringstidpunkten samt

om de hänvisningar som skall tas in i häftet. I 6 § 3 mom och 6 a § 3 mom. förordningen om Finlands författningssamling förutsätts att upplysningar om vilka hänvisningar som skall göras ges i publiceringslovet. Det är också framdeles skäl att vid behov utfärda närmare bestämmelser genom förordning.

5 kap. Särskilda bestämmelser

18 §. *Utgivning och distribution av författningssamlingen.* Paragrafen innehåller bestämmelser om justitieministeriets uppgift att svara för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien samt om justitieministeriets skyldighet att sköta denna uppgift i samarbete med riksdagen samt statsrådets kansli och utrikesministeriet. I paragrafen föreslås dessutom en bestämmelse om justitieministeriets befogenhet att ge de praktiska uppgifter som gäller utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien i uppdrag åt någon annan offentlig eller privat utgivare eller distributör.

Enligt första meningen i 1 mom. svarar justitieministeriet för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. Justitieministeriet skall främst sörja för de tekniska, ekonomiska och andra praktiska förutsättningarna för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien, men i sista hand skall ministeriet självt dra försorg om utgivningen och distributionen. I praktiken kräver dessa uppgifter ett nära samarbete mellan riksdagen, statsrådet och den som svarar för det tekniska genomförandet. T.ex. de uppgifter som behövs för publicering i författningssamlingen och fördragsserien överförs för närvarande via det databaserade beslutssystem som statsrådet har tagit i bruk. För att de datanätbaserade systemen skall fungera krävs vid sidan av annat att de olika parterna datatekniska lösningar är kompatibla. Därför föreslås i 1 mom. en skyldighet för justitieministeriet att samarbeta med riksdagen samt statsrådets kansli och utrikesministeriet, så att de olika intressenternas behov beträffande utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien blir behörigen beaktade.

I 2 mom. finns en bestämmelse om justitieministeriets rätt att ge praktiska uppgifter som hänför sig till utgivningen och distribu-

tionen av författningssamlingen och fördragsserien i uppdrag åt andra statliga myndigheter, inrättningar eller bolag eller enskilda personer, sammanslutningar eller stiftelser. Med praktiska uppgifter avses det tekniska genomförandet av utgivningen och distributionen, så som tryckning av författningssamlingens häften samt distribution av häftena till prenumeranterna liksom även distributionen till allmänheten. Enligt förslaget skall det också vara möjligt att ge sådana praktiska uppgifter i uppdrag åt andra än myndigheter.

Enligt 124 § grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och detta inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Den tekniska verkställigheten av utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien bör anses vara sådana i 124 § grundlagen åsyftade offentliga förvaltningsuppgifter som kan anförtros även andra än myndigheter, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Justitieministeriet skall dock bedöma i vilken mån ministeriet självt sköter de praktiska uppgifterna och om det till någon del är ändamålsenligt att de anförtros andra än myndigheter. I sista hand har justitieministeriet i samtliga fall ansvaret för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien.

Bestämmelserna om detta finns för närvarande i förordningen om Finlands författningssamling och i bolagiseringslagen, vilken har upphävts genom en lag som trädde i kraft den 15 oktober 1999. Enligt 2 § lagen om upphävande av bolagiseringslagen är 6 § bolagiseringslagen dock i kraft till den 31 mars 2003. Enligt 6 § 2 mom. bolagiseringslagen skall bolaget enligt vad som särskilt stadgas eller bestäms publicera Finlands författningssamling och dess fördragsserie. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 4 § förordningen om Finlands författningssamling, enligt vilken statens tryckericentral sköter publicering, distribution och försäljning av författningssamlingen, om inte något annat följer av särskilda skäl. Denna förordningsbestämmelse bör dock anses avse statsbolaget Oy Edita Ab, som är det bolag som

trätt i stället för den i den nämnda lagen avsedda Statens tryckericentral. Justitieministeriet och bolaget har också avtalat om inrättande, underhåll och distribution av en elektronisk författningsdatabank.

Avsikten är att föreliggande lagförslag skall upphäva förordningen om Finlands författningssamling, vilket innebär att det inte längre skulle finnas sådana i bolagiseringslagen avsedda särskilda stadganden eller bestämmelser om statsbolaget Oy Edita Ab:s uppgift att publicera författningssamlingen och fördragsserien som för närvarande ingår i 4 § förordningen om Finlands författningssamling. I lagförslaget 21 § finns dock en övergångsbestämmelse, enligt vilken de praktiska arrangemang som vid lagens ikraftträdande tillämpas vid utgivning och distribution av författningssamlingen och fördragsserien är i kraft till och med den 31 mars 2003.

19 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Paragrafen innehåller ett sedvanligt bemyndigande att utfärda förordning, Med stöd av det skall närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen vid behov kunna utfärdas genom statsrådsförordning.

6 kap. Ikraftträdande

20 §. *Ikraftträdande.* Enligt ikraftträdandebestämmelsen i 1 mom. skall lagen träda i kraft samma dag som den nya grundlagen, dvs. den 1 mars 2000.

Enligt 2 mom. upphävs lagen om publicering av internationella överenskommelser och förordningen om Finlands författningssamling jämte ändringar. Publiceringsförordningen, som utfärdats med stöd av publiceringslagen, upphör att gälla direkt till följd av att bemyndigandet i lagen upphävs.

I 3 mom. ingår en sedvanlig bestämmelse om statsrådets rätt att redan innan lagen träder i kraft vidta åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter. Med stöd av denna bestämmelse skall det t.ex. vara möjligt att förbereda arrangemang för den praktiska skötseln av utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien, även om eventuella nya arrangemang kan tillämpas först efter den i 21 § nämnda övergångstiden.

21 §. *Övergångsbestämmelser.* I paragrafen finns övergångsbestämmelser som gäller de praktiska arrangemangen vid utgivningen och distributionen av författningssamlingen

samt sättet att skriva hänvisningar till EG:s rättsakter.

Enligt lagen om upphävande av lagen om rätt för statsrådet att överlåta egendom som är i Statens tryckericentrals besittning till ett nytt statsbolag samt om vissa uppgifter som åligger bolaget skall det bolag som avses i bolagiseringslagen sköta sina nuvarande uppgifter fram till den 31 mars 2003. Av praktiska skäl är det ändamålsenligt att bolaget under övergångstiden på samma sätt som nu sköter de praktiska uppgifterna vid utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. Därför föreslås det att justitieministeriets behörighet enligt 18 § 2 mom. begränsas för en bestämd tid, så att de praktiska arrangemang som vid lagens ikraftträdande tillämpas vid utgivning och distribution av författningssamlingen och fördragsserien är i kraft till och med den 21 mars 2003.

1.2. Lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar

1 §. *Föreskriftssamlingarna.* Paragrafen innehåller bestämmelser om ministeriernas och andra statsmyndigheters föreskriftssamlingar samt om hur de skall administreras.

Enligt första meningen i 1 mom. skall varje ministerium ha en föreskriftssamling för publicering av andra ministerieförordningar än dem som publiceras i Finlands författningssamling. Huvudregeln i 2 § 4 punkten i förslaget till lag om författningssamlingen är att ministeriernas förordningar skall publiceras i författningssamlingen. Ett ministerium skall dock av särskilda skäl kunna besluta att en förordning av liten allmän betydelse publiceras i ministeriets föreskriftssamling i stället för i författningssamlingen. Det skall också vara möjligt att i den lag som innehåller bemyndigande att utfärda förordning bestämma om ett avvikande publiceringssätt för ministerieförordningar. Varje ministerium skall således ha en föreskriftssamling för publicering av de av ministeriets förordningar som, enligt bemyndigande i lag eller med stöd av ministeriets eget beslut, inte publiceras i författningssamlingen. Ett ministerium kan också ha flera föreskriftssamlingar, om det t.ex. för vissa frågor eller sektorer är ändamålsenligt att ge ut separata samlingar. I ministeriets föreskriftssamling kan i samma syfte även finnas olika slags avdel-

ningar eller serier.

Enligt andra meningen i momentet skall andra statliga myndigheter ha en föreskriftssamling för publicering av föreskrifter som utfärdas med stöd av deras beslut. I 5 § 1 mom. i förslaget till lag om författningssamlingen är huvudregeln att andra statliga myndigheters föreskrifter publiceras i myndigheternas föreskriftssamlingar på det sätt som är särskilt föreskrivet. Uttrycket statlig myndighet skall enligt den föreslagna bestämmelsen uppfattas vidsträckt så att det avser förvaltningsmyndigheterna under ministerierna samt dessutom övriga statliga myndigheter. I det avseendet avviker förslaget från normlagen, som tillämpas enbart på föreskrifter som utfärdas av ministerierna och förvaltningsmyndigheterna under dem. Övriga statsmyndigheter som har anvisats eller anvisas befogenhet att utfärda i lagförslaget avsedda föreskrifter skall således ha en föreskriftssamling för publiceringen av dem.

I föreskriftssamlingarna publiceras utöver de nämnda förordningarna och föreskrifterna dessutom anvisningar, beslut och tillkännagivanden enligt vad som bestäms i lagförslaget. Mer detaljerade bestämmelser om de dokument som skall publiceras i föreskriftssamlingarna ingår i 4 §.

Flera myndigheter skall också liksom för närvarande kunna ha en gemensam föreskriftssamling, eftersom det inte heller framdeles alltid är nödvändigt att en myndighet har en egen föreskriftssamling. Ministeriet i fråga skall dock i varje enskilt fall besluta om underlydande myndigheter skall ha en gemensam föreskriftssamling. En bestämmelse om detta föreslås i 2 mom. i den föreliggande paragrafen. Förslaget motsvarar 3 § 1 mom. i statsrådets beslut om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar, dvs. normbeslutet.

I 3 mom. finns en bestämmelse om myndigheternas rätt att låta en annan myndighet sköta dess föreskriftssamling, om inte det behöriga ministeriet beslutar något annat. Förslaget motsvarar också till denna del nuläget. Det är inte alltid nödvändigt att en myndighet själv sköter sin föreskriftssamling. Om t.ex. en myndighet har getts befogenhet att utfärda föreskrifter endast om vissa frågor, kan informationen om dessa föreskrifter vara effektivare om de publiceras i någon annan myndighets föreskriftssamling. Beslutet om den myndighet som sköter föreskriftssamlingen fattas i dessa fall av myn-

digheterna själva. Ministeriet skall dock kunna besluta annorlunda och bestämma att en underlydande myndighet själv skall sköta sin samling. Ministeriet skall också kunna ge en tredje myndighet i uppdrag att sköta föreskriftssamlingen.

2 §. *Subsidiaritet.* Enligt paragrafen skall lagen vara subsidiär i förhållande till den föreslagna lagen om Finlands författningssamling.

Ministerieförordningarna skall enligt huvudregeln publiceras i Finlands författningssamling och endast i de fall som avses i 2 § 4 punkten och 4 § i förslaget till lag om Finlands författningssamling i ministeriernas föreskriftssamlingar. Lagen om Finlands författningssamling skall således i första hand tillämpas på publiceringen av ministeriernas förordningar.

Övriga statsmyndigheters föreskrifter skall däremot publiceras i respektive föreskriftssamling. Myndighetsföreskrifter kan dock på det sätt som anges i 5 § i förslaget till lag om författningssamlingen publiceras i författningssamlingen vid sidan av eller i stället för föreskriftssamlingen. Klart är att lagen om Finlands författningssamling skall tillämpas på myndigheternas föreskrifter, om det särskilt har föreskrivits eller beslutats att de skall publiceras i författningssamlingen.

3 §. *Föreskrifter.* Paragrafen innehåller en definition av vad som i lagen avses med föreskrifter.

I 5 § i förslaget till lag om Finlands författningssamling används ordet föreskrift i formell och lagteknisk betydelse som motsvarighet till ordet förordning på det sätt som beskrivs i detaljmotiven till paragrafen. Endast republikens president, statsrådet och ministerierna kan utfärda förordningar. Den normgivningsmakt som andra myndigheter anvisats utövas däremot genom utfärdande av föreskrifter. Till sin materiella natur är de normer som ingår i myndigheternas föreskrifter, beroende på utformningen av den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda föreskrifter, antingen rättsnormer som hör till området för lagstiftningen eller administrativa föreskrifter som innebär verkställande makt. I lagtekniskt avseende är avsikten i förslaget till lag om Finlands författningssamling inte att hänvisa till normernas materiella natur, eftersom myndigheternas föreskrifter inte enligt den föreslagna huvudregeln skall publiceras i författningssamlingen utan i respektive föreskriftssamling på det

sätt som förslås i det föreliggande lagförslaget.

Det är skäl att i den föreslagna lagen om publicering av myndigheternas föreskrifter definiera ordet föreskrift mer exakt än i förslaget till lag om författningssamlingen, så att de föreskrifter som skall publiceras kan särskiljas från dem som enligt lagen inte behöver publiceras. Enligt den föreslagna definitionen skall publiceringsskyldigheten, vid sidan av de rättsnormer som avses i 80 § 2 mom. grundlagen, liksom för närvarande avse andra förpliktande allmänna regler som utfärdas av myndigheter. En föreskrift kan förplikta myndigheterna eller enskilda personer eller sammanslutningar. Med allmänna regler avses regler som skall följas och tillämpas i de enskilda fall som avses i föreskrifterna. Enbart interna administrativa föreskrifter för myndigheterna skall dock inte anses vara sådana föreskrifter som avses i lagen, och det skall således inte heller framdeles vara nödvändigt att publicera dem. Interna föreskrifter riktar sig till myndighetens egna tjänstemän och gäller myndighetens egen verksamhet eller arbetsfördelningen inom myndigheten. Även försvarsmaktens reglementen och motsvarande föreskrifter skall anses vara i lagen åsyftade interna föreskrifter. Det är dock inte meningen att lagen skall hindra myndigheterna att publicera sina interna föreskrifter i en föreskriftssamling, utan varje myndighet skall särskilt kunna besluta om publicering. I sak motsvarar förslaget den nuvarande definitionen i 3 § 1 mom. normlagen. Enligt 2 § 3 mom. i den nämnda lagen tillämpas lagen på myndigheternas interna föreskrifter till den del statsrådet beslutar så. För närvarande finns det inte några särskilda bestämmelser av statsrådet om detta. Förslaget innebär således inte någon förändring av nuläget.

Lagförslaget innehåller inte någon definition av ordet anvisning. Med anvisning skall således, på samma sätt som i allmänspråket, förstås ett yttrande, ett råd eller en uppmaning att göra något eller bete sig på ett visst sätt. I 3 § 2 mom. lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar definieras anvisningar som allmänna av myndigheterna antagna icke bindande regler. Med anvisning avses dock i den nuvarande lagen i sak det samma som i allmänspråket. Det kan därför inte anses nödvändigt att ha en uttrycklig definition av ordet anvisning. Dessutom är det rätt besvärligt att definiera anvisningar

som allmänna regler som inte är bindande, eftersom en regel alltid är förknippad med allmän bindande verkan.

En målsättning med normlagen har varit begränsa de statliga myndigheternas anvisningar. Syftet har enligt propositionen till lagen (RP 7/1989 rd, s. 11) varit att frångå anvisningarna och ersätta dem med rekommendationer eller handböcker och information. Det finns således inte heller av dessa skäl behov att i lagen ta in en definition av ordet anvisning(ar). Å andra sidan skall ministerierna och centralförvaltningsmyndigheterna t.ex. i samband med lagstiftningsreformer framdeles vid behov ge råd och anvisningar till andra statliga myndigheter. Lagens bestämmelser skall därför, så som det förslås i enskilda paragrafer i lagförslaget, tillämpas på myndigheternas anvisningar av allmän betydelse.

4 §. *Förordningar, föreskrifter och anvisningar som skall publiceras i föreskriftssamlingar.* Paragrafen innehåller bestämmelser om de förordningar, föreskrifter och anvisningar som skall publiceras i föreskriftssamlingar samt om tidpunkten när de skall publiceras. Paragrafen innehåller dessutom en bestämmelse om ministeriernas och andra myndigheters rätt att särskilt besluta om att anvisningar av allmän betydelse samt andra beslut eller tillkännagivanden skall publiceras i en föreskriftssamling.

Enligt 1 mom. 1 punkten skall av ministerierna utfärdade andra förordningar än de som publiceras i Finlands författningssamling publiceras i en föreskriftssamling. Huvudregeln är att ministerieförordningarna skall publiceras i författningssamlingen på det sätt som anges i 2 § 4 mom. i lagförslaget om författningssamlingen. I den lag som innehåller bemyndigande att utfärda förordning kan dock bestämmas att en ministerieförordning skall publiceras i ministeriets föreskriftssamling i stället för i författningssamlingen. Ministeriet skall dessutom med stöd av 4 § i förslaget till lag om Finlands författningssamling själv kunna besluta att en ministerieförordning av liten allmän betydelse skall publiceras i en föreskriftssamling och inte i författningssamlingen. I 1 punkten i föreliggande 1 mom. avses således ministerieförordningar som enligt en uttrycklig bestämmelse i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda förordningen eller enligt ett beslut med stöd av 4 § i förslaget till lag om Finlands författnings-

samling skall publiceras i en föreskriftssamling.

I 2 punkten finns bestämmelser om publicering av andra statliga myndigheters föreskrifter i respektive föreskriftssamling. Enligt huvudregeln i 5 § i förslaget till lag om Finlands författningssamling skall myndigheternas föreskrifter publiceras i en föreskriftssamling. Genom den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda föreskrifterna skall det dock vara möjligt att bestämma att föreskrifterna dessutom eller enbart publiceras i författningssamlingen. Myndigheten skall också särskilt kunna besluta att föreskrifter av allmän betydelse skall publiceras i författningssamlingen, antingen enbart där eller vid sidan av föreskriftssamlingen.

Huvudregeln är således att myndigheternas föreskrifter skall publiceras i respektive föreskriftssamling. Föreskrifter skall också publiceras i en föreskriftssamling när de enligt lagbemyndigandet eller ett separat beslut av myndigheten också skall publiceras i författningssamlingen. Föreskrifter skall däremot enligt 2 punkten inte publiceras i en föreskriftssamling, om det i den lag som innehåller bemyndigandet eller ett särskilt beslut av myndigheten enbart skall publiceras i författningssamlingen. Det kan nämligen inte alltid anses ändamålsenligt att föreskrifter publiceras på två ställen.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om statsrådets, ministeriernas och andra statliga myndigheters rätt att särskilt besluta att deras anvisningar av allmän betydelse samt andra beslut eller tillkännagivanden av statsrådet, ministeriet eller myndigheten skall publiceras i respektive föreskriftssamling. Ministerierna och de statliga centralförvaltningsmyndigheterna ger råd och anvisningar till andra statliga myndigheter främst i fråga om verkställighet av lagstiftning inom deras verksamhetsområden. Behovet av anvisningar accentueras i samband med lagstiftningsreformer, som t.ex. i olika övergångsskeden. Sådana anvisningar har endast sällan mer allmän betydelse.

Sådana råd och anvisningar av ministerierna och andra myndigheter som avses bli mer permanenta bör framdeles i mån av möjlighet ges i form av handböcker och meddelanden. Råd och anvisningar som ges i form av handböcker eller meddelanden skall inte heller framdeles publiceras i föreskriftssamlingarna, utan de skall publiceras och tillhandahållas på andra sätt. I vissa fall kan det dock

vara mer ändamålsenligt att ge råd t.ex. i form av allmän anvisningar. Då skall ministeriet eller myndigheten särskilt kunna besluta att anvisningarna publiceras i en föreskriftssamling, om de bör anses ha allmän betydelse. Anvisningar har allmän betydelse, om de inte har getts enbart för en viss situation eller ett visst fall och om de inte enbart är myndighetsinterna.

Enligt momentet skall statsrådet, ett ministerium eller en annan statlig myndighet särskilt kunna besluta att även andra beslut eller tillkännagivanden skall publiceras i respektive föreskriftssamling. Publicering av beslut i en föreskriftssamling kan i vissa fall vara ett effektivt sätt att informera. Så kan vara fallet t.ex. när ett beslut som gäller en viss bransch kan ges spridning via föreskriftssamlingen till dem som är verksamma inom branschen.

Paragrafens 3 mom. innehåller en bestämmelse om tidpunkten för publicering. Enligt den skall i 1 mom. avsedda förordningar och föreskrifter publiceras i en föreskriftssamling utan dröjsmål efter att de har antagits. Förslaget innebär ingen förändring av nuläget.

5 §. *Språk*. Paragrafen innehåller bestämmelser om de språk på vilka förordningar, föreskrifter och andra dokument och tillkännagivanden skall publiceras i föreskriftssamlingarna.

Enligt 1 mom. skall förordningar och föreskrifter som skall publiceras i en föreskriftssamling samt andra dokument och tillkännagivanden publiceras samtidigt på finska och svenska. Förslaget motsvarar 6 § 2 mom. lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar. Det finns fortfarande ett behov av en uttrycklig lagbestämmelse om samtidig publicering på finska och svenska.

I 2 mom. finns en hänvisning till lagen om användning av samiska hos myndigheter, så att i föreskriftssamlingen skall publiceras översättningar till samiska av förordningar, föreskrifter och andra dokument och tillkännagivanden i enlighet med vad som är föreskrivet i den nämnda lagen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 11 § 3 mom. i förslaget till lag om författningssamlingen.

6 §. *Publiceringssättet*. Paragrafen innehåller bestämmelser om det sätt på vilket föreskriftssamlingar skall publiceras.

Enligt 1 mom. skall den myndighet som svarar för en föreskriftssamling hålla de gällande förordningar och föreskrifter som in-

förts i den tillgängliga för allmänheten i form av upptagningar. Upptagningarna kan således vara tryckta, duplicerade eller framställda på något annat sätt. Skyldigheten att hålla upptagningarna tillgängliga för allmänheten skall enbart avse gällande förordningar och föreskrifter. Upphävda förordningar och föreskrifter är offentliga handlingar på vilken lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) skall tillämpas. Det är således klart att var och en har rätt att få uppgifter också ur sådana handlingar. Den myndighet vars föreskriftssamling det är fråga om skall däremot inte vara skyldig att tillhandahålla upptagningar med förordningar och föreskrifter som har upphävts eller annars upphört att gälla.

I 2 mom. finns en bestämmelse om skyldigheten att hålla ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statliga myndigheter gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Den föreslagna bestämmelsen är ny. De ministeriebeslut som avses i 2 b § förordningen om Finlands författningssamling samt föreskrifter utfärdade av andra centralförvaltningsmyndigheter registreras för närvarande i ett allmänt register i justitieministeriets rättsdatasystem, men förordnings- och föreskriftstexterna publiceras inte på datanätet. Framöver skall ministerieförordningar och andra centralförvaltningsmyndigheters föreskriftstexter som skall publiceras i en föreskriftssamling hållas gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät, vilket gör att det inte längre finns behov att separat registrera dem. Till denna del skall föreskriftssamlingarna således publiceras på nätet på samma sätt som Finlands författningssamling och fördragsserien. Motsvarande bestämmelser om dem finns i 12 § 2 mom. i lagförslaget om författningssamlingen.

Bestämmelsen om publicering av föreskrifter på datanätet skall inte gälla de bestämmelser som statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter utfärdar. Det är ändå klart att också dessa myndigheter kan publicera sina föreskrifter på ett datanät. I så fall behöver inte heller till denna del ett separat register föras. I 9 § föreslås en bestämmelse, enligt vilken statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter skall föra offentliga register över sina föreskrifter endast om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att föreskrifterna hålls tillgängliga för allmänheten på ett datanät.

Avsikten är att närmare bestämmelser om publicering på datanät av ministerieförordningar och andra statliga centralförvaltningsmyndigheters föreskrifter skall utfärdas genom statsrådsförordning. Det är meningen att ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter skall tillställas justitieministeriet, som skall hålla förordningarna och föreskrifterna gratis tillgängliga på datanätet. Det skall vara möjligt att tillställa justitieministeriet föreskrifterna via datanätet. Enligt utkastet till förordning skall statliga centralförvaltningsmyndigheter dessutom kunna publicera sina föreskrifter på ett datanät på något annat sätt än via justitieministeriets datasystem.

Paragrafens 3 mom. innehåller en bestämmelse om en särskild informationsplikt, vilken kompletterar bestämmelserna i 5 kap. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Enligt förslaget skall ministerierna och andra statliga myndigheter ge information om de förordningar och föreskrifter de publicerar i sin föreskriftssamling, i synnerhet till dem de gäller, samt underrätta de tillämpande myndigheterna om förordningarna och föreskrifterna. Det är klart att denna informationsplikt också gäller ändringar av förordningarna och föreskrifterna samt beslut om att upphäva tidigare utfärdade föreskrifter. Förslaget motsvarar i sak 8 § 1 mom. statsrådets beslut om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar.

Paragrafens bestämmelser om publiceringssättet skall i tillämpliga delar även gälla de anvisningar, beslut och tillkännagivanden som avses i 4 § 2 mom. En bestämmelse om detta föreslås i paragrafens 4 mom. Således skall även anvisningar av allmän betydelse samt andra beslut och tillkännagivanden som enligt ett särskilt beslut av myndigheten har publicerats i en föreskriftssamling hållas tillgängliga för allmänheten i form av upptagningar. Information skall också, på det sätt som sägs i paragrafens 3 mom., ges om anvisningar, beslut och tillkännagivanden. Anvisningar, beslut och tillkännagivanden som skall publiceras i en föreskriftssamling skall dessutom hållas gratis tillgängliga för allmänheten på det sätt som närmare bestäms genom förordning. Enligt utkastet till förordning skall anvisningar, beslut eller tillkännagivanden som genom beslut av ett ministerium eller en annan statlig centralförvalt-

ningsmyndighet publiceras i en föreskriftssamling tillställas justitieministeriet, som skall lägga ut dem på ett datanät.

7 §. *Tidpunkten när föreskrifter träder i kraft.* Paragrafen innehåller bestämmelser om när föreskrifter träder i kraft. Motsvarande bestämmelse i fråga om författningar finns i 7 § i förslaget till lag om författningssamlingen, vilken även gäller ministerieförordningar.

Av föreskrifter skall liksom av författningar framgå när de träder i kraft. Om föreskrifterna inte har publicerats senast den dag som angetts för ikraftträdande, träder de i kraft samma dag de publiceras. De föreslagna bestämmelserna motsvarar 7 § lagen om myndigheternas föreskrifter och anvisningar.

Föreskrifter anses publicerade när de på det sätt som avses i 6 § 1 mom. står till allmänhetens förfogande i form av upptagningar. I de fall som avses i 6 § 2 mom. skall föreskrifterna dessutom finnas allmänt tillgängliga på ett datanät för att de skall anses ha blivit publicerade på det sätt som avses i lagen.

8 §. *Uppgifter som skall antecknas i föreskrifter.* Paragrafen innehåller bestämmelser om de uppgifter som skall antecknas i föreskrifter. Dessa bestämmelser motsvarar i sak 1 § i beslutet om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar. Förslaget innebär således ingen förändring av nuläget.

Enligt 1 mom. skall föreskrifter ha en rubrik som anger innehållet, och av föreskrifterna skall i enlighet med 7 § 1 mom. framgå tidpunkten för ikraftträdandet. Av föreskrifterna skall dessutom framgå

1) de bestämmelser på vilka myndighetens befogenhet att utfärda föreskrifterna grundar sig,

2) den myndighet som har utfärdat föreskrifterna,

3) dagen för utfärdandet,

4) föreskrifternas nummer i föreskriftssamlingen i fråga eller någon annan uppgift som behövs för att föreskrifterna skall kunna identifieras,

5) föreskrifternas giltighetstid,

6) den myndighet eller enhet som ger närmare upplysningar om föreskrifterna och som tillhandahåller föreskrifterna i form av upptagningar, samt

7) de tidigare föreskrifter som upphävs eller ändras genom föreskrifterna.

I motsats till vad som nu gäller skall i för-

eskrifter inte göras någon anteckning om deras bindande natur eller om målgruppen för dem. Föreskrifter som skall publiceras i en föreskriftssamling är enligt definitionen i 3 § rättsregler eller andra förpliktande allmänna regler. Därför behövs inte någon särskild anteckning om deras bindande verkan. Målgruppen för rättsregler och andra allmänna regler skall åter framgå av föreskrifternas innehåll och inte av separata anteckningar.

I paragrafens 2 mom. finns ett bemyndigande, enligt vilket bestämmelser om andra anteckningar som behövs för att redigera föreskriftssamlingen och för att informera om föreskrifterna vid behov kan utfärdas genom statsrådsförordning. I den förordning som utfärdas med stöd av bemyndigandet kan också bestämmelser ges om anteckning av hänvisningar till författningar eller andra föreskrifter. Justitieministeriet skall dessutom genom förordning kunna utfärda närmare bestämmelser om det sätt på vilket anteckningarna skall göras. Ett motsvarande bemyndigande ingår i 16 § 3 mom. i förslaget till lag om författningssamlingen.

9 §. *Registrering av regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter.* Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheten att registrera regional- och lokalförvaltningsmyndigheternas föreskrifter.

Utgångspunkten i lagförslaget är att ett register över myndigheternas föreskrifter framdeles skall föras endast om föreskrifterna inte finns allmänt tillgängliga på ett datanät. För informationen om föreskrifterna behövs nämligen inte ett särskilt register, om registeruppgifterna också annars finns på ett datanät. Ministerieförordningar och föreskrifter av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter skall således inte längre registreras, ty dessa förordningar och föreskrifter skall enligt 6 § 2 mom. hållas gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Beträffande föreskrifter utfärdade av statliga regional- eller lokalförvaltningsmyndigheter skall registreringskyldigheten däremot kvarstå, om inte ett särskilt register är onödigt också för dem till följd av att de finns allmänt tillgängliga på ett datanät. Skyldigheten att föra ett separat register skall således inte gälla regional- och lokalförvaltningsmyndigheterna, om deras föreskrifter är tillgängliga på ett datanät. I paragrafens 1 mom. föreslås en grundläggande bestämmelse om skyldigheten att föra ett offentligt register.

Paragrafens 2 mom. innehåller ett bemyndigande, enligt vilket bestämmelser om hur register skall föras och om de uppgifter som skall antecknas i dem kan utfärdas genom statsrådsförordning.

Enligt utkastet till förordning skall statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter vilka omfattas av registrerings-skyldigheten liksom för närvarande registreras på det sätt myndigheten bestämmer. Föreskrifter skall inte heller framdeles registreras i justitieministeriets allmänna register, som också för närvarande är avsett enbart för registrering av ministeriernas och andra statliga centralförvaltningsmyndigheters föreskrifter och anvisningar. Avsikten är att förordningen också skall innehålla bestämmelser som i sak motsvarar de nu gällande angående uppgifter som skall antecknas i registret.

10 §. *Anvisningar.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om tillämpningen av 7–9 § på sådana anvisningar av allmän betydelse som avses i 4 § 2 mom., vilka publiceras i en föreskriftssamling.

Enligt 4 § 2 mom. kan ett ministerium eller någon annan statlig myndighet särskilt besluta att anvisningar av allmän betydelse skall publiceras i en föreskriftssamling. På publiceringen skall då i tillämpliga delar iaktas bestämmelserna om tidpunkten när föreskrifter träder i kraft (7 §), uppgifter som skall antecknas i föreskrifter (8 §) och registrering av föreskrifter (9 §). Registreringsskyldigheten beträffande anvisningar skall också bara gälla statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter och enbart om anvisningarna inte finns tillgängliga på ett datanät. Tillämpningen av bestämmelserna om publiceringsspråk (5 §) och sättet för publicering (6 §) bestäms enligt förslaget i samband med respektive paragraf, vilka vid sidan av anvisningarna också tillämpas på de andra beslut och tillkännagivanden som publiceras i en föreskriftssamling.

11 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Paragrafen innehåller ett sedvanligt bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen vid behov kan utfärdas av statsrådet genom förordning.

12 §. *Ikraftträdande.* Enligt paragrafen skall lagen träda i kraft samtidigt som Finlands nya grundlag, dvs. den 1 mars 2000.

13 §. *Övergångsbestämmelser.* Paragrafen innehåller övergångsbestämmelser angående

skyldigheten att till ett datanät överföra de ministeriebeslut och anvisningar av andra statliga myndigheter som är gällande när lagen träder ikraft, så att de finns tillgängliga för allmänheten samt angående skyldigheten att föra register över föreskrifter.

Enligt paragrafens 1 mom. skall de i 2 b § förordningen om Finlands författningssamling avsedda ministeriebeslut som publicerats i en föreskriftssamling och som är gällande när lagen träder i kraft samt av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter utfärdade föreskrifter som är gällande vid ikraftträdandet i mån av möjlighet införas på ett datanät så att de står gratis till förfogande för allmänheten. I 6 § 2 mom. finns bestämmelser om publicering på datanät av ministerieförordningar och föreskrifter av statliga centralförvaltningsmyndigheter. Bestämmelsen gäller endast ministerieförordningar och myndighetsföreskrifter som utfärdats efter att lagen har trätt i kraft. Det är emellertid viktigt att också de gällande förordningar och föreskrifter som utfärdats innan lagen har trätt i kraft finns tillgängliga på ett datanät. Sammanlagt ca 3 800 sådana ministeriebeslut och föreskrifter av statliga centralförvaltningsmyndigheter som avses i den föreslagna paragrafen har registrerats i justitieministeriets allmänna register. Att föra in dessa dokument på ett datanät är en tidsödande process. Därför föreslås en tillräckligt smidig bestämmelse om skyldigheten att föra in dokumenten på ett datanät.

Paragrafens 2 mom. innehåller övergångsbestämmelser angående registreringsplikten. Enligt förslaget skall ett offentligt register föras över de ministeriebeslut som avses i 1 mom. och som är gällande när denna lag träder i kraft samt över föreskrifter och anvisningar utfärdade av andra statliga myndigheter, om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att besluten, föreskrifterna och anvisningarna hålls tillgängliga för allmänheten på ett datanät.

Ministeriebeslut och föreskrifter och anvisningar utfärdade av statliga centralförvaltningsmyndigheter registreras för närvarande i ett allmänt register som finns i justitieministeriets rättsdatasystem. Regional- och lokalförvaltningsmyndigheternas föreskrifter och anvisningar registreras på det sätt den behöriga myndigheten bestämmer, dock inte i det nämnda allmänna registret. Bestämmelserna om detta finns i 8 § normlagen samt i statsrådets normbeslut. Giltighetstiden för

statsrådets beslut har visserligen löpt ut den 31 december 1996.

Enligt 6 § 2 mom. i lagförslaget skall ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter hållas gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Detsamma gäller anvisningar av allmän betydelse som ministerierna och andra centralförvaltningsmyndigheter har publicerat i en föreskriftssamling. Till den delen blir det därför framdeles onödigt att föra ett separat register. Skyldigheten att registrera beslut, föreskrifter och anvisningar som utfärdats innan lagen träder i kraft bör dock bibehållas tills dessa ministeriet eller myndigheten har överfört alla dessa handlingar så att de är tillgängliga på ett datanät.

I lagförslaget ingår inte några bestämmelser om regional- och lokalförvaltningsmyndigheternas skyldighet att publicera sina föreskrifter eller anvisningar på ett datanät. Det är dock klart att också dessa myndigheter kan använda ett datanät för att publicera sina föreskrifter och anvisningar. I så fall skall det också till denna del vara onödigt att föra ett separat register. I andra fall skall statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter i enlighet med 9 och 10 § även framdeles föra ett offentligt register över sina föreskrifter samt över anvisningar av allmän betydelse. Således skall ett offentligt register föras även över de föreskrifter och anvisningar utfärdade av statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter som är gällande när lagen träder i kraft, om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att myndigheterna helt och hållet har fört över föreskrifterna och anvisningarna på ett datanät så att de finns tillgängliga för allmänheten.

I paragrafens 3 mom. föreslås ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om hur registret skall föras och om de anteckningar som skall göras kan utfärdas genom statsrådsförordning även när det gäller övergångsskedet.

Enligt förordningsutkastet skall de i 2 b § förordningen om Finlands författningssamling avsedda ministeriebeslut som publicerats i en författningssamling samt andra av statliga centralförvaltningsmyndigheter utfärdade föreskrifter som är gällande när denna förordning träder i kraft införas i justitieministeriets allmänna register tills de nämnda förordningarna och föreskrifterna genom respektive ministeriums eller myndighets

försorg har publicerats i justitieministeriets datasystem. Detsamma skall gälla anvisningar av allmän betydelse som ett ministerium eller någon annan statlig centralförvaltningsmyndighet har utfärdat och som är gällande när denna förordning träder i kraft.

Några särskilda övergångsbestämmelser om registrering av statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter och anvisningar behövs inte, eftersom registreringsskyldigheten till denna del regleras i 9 och 10 §.

1.3. Lagen om användning av samiska hos myndigheter

12 §. I 12 § 1 mom. lagen om användning av samiska hos myndigheter finns för närvarande en bestämmelse om publicering av lagar, förordningar och beslut av statsrådet och ministerierna samt andra beslut, kungörelser och meddelanden om vilka det stadgas att de skall publiceras i författningssamlingen samt föreskrifter som skall publiceras i myndigheternas föreskriftssamlingar, om dessa särskilt gäller samerna. Dessa författningar och andra handlingar skall också publiceras översatta till samiska, om statsrådet eller det ministerium som fattat beslutet eller utfärdat föreskrifterna så bestämmer.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ses över dels till följd av 80 § i den nya grundlagen som gäller utfärdande av förordningar och överföring av lagstiftningsbehörighet, dels till följd av förslagen till lag om Finlands författningssamling och lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar. De föreslagna ändringarna är lagtekniska. Avsikten är inte att ändra sakinnehållet i paragrafen. I motsats till vad som nu är fallet föreslås det dock att fördrag uttryckligen nämns i paragrafen.

1.4. Lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen

2 a §. I 2 § 2 mom. lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen finns för närvarande en hänvisning till 20 § 2 mom. regeringsformen. Hänvisningen bör justeras till följd av den nya grundlagen. Bestämmelsen bör utformas så att där inte ingår någon hänvis-

ning till grundlagen. Enligt förslaget skall de i 2 a § 1 mom. avsedda förordningarna och uppgifterna om de straffbestämmelser som gäller brott mot dem kungöras i Finlands författningssamling genom ett meddelande av utrikesministeriet.

Förslaget innebär inte någon förändring av nuvarande praxis, ty i det meddelande av utrikesministeriet som avses i den nu gällande lagen publiceras också för närvarande uttryckligen i författningssamlingen och inte i fördragsserien. Ett exempel på sådana meddelanden är utrikesministeriets meddelande om de straffbestämmelser som gäller vid överträdelse av rådets förordning om förbud för jugoslaviska fraktplan att flyga mellan Förbundsrepubliken Jugoslavien och Europeiska gemenskapen (690/1998).

Enligt 15 § i förslaget till lag om författningssamlingen skall de bestämmelser i 13 § 2 och 3 mom. som gäller publiceringstidpunkten för författningar i tillämpliga delar gälla föreskrifter samt andra beslut och tillkännagivanden som publiceras i författningssamlingen. Dessa bestämmelser skall således även gälla utrikesministeriets meddelanden som publiceras i författningssamlingen, vilka således skall publiceras i god tid innan de förordningar som avses i meddelandena träder i kraft, om inte något annat följer av tidpunkten när förordningarna utfärdas. Om å andra sidan ett meddelande inte till följd av ett oöverstigit hinder eller något annat vägande skäl kan publiceras i ett tryckt häfte i författningssamlingen förrän förordningen i fråga träder i kraft, anses meddelandet ha blivit publicerat när det via ett datanät eller med hjälp av en i 12 § 2 mom. avsedd annan upptagning har gjorts tillgängligt för allmänheten. Meddelandet skall då ges ut i tryckt form så snart det är möjligt. På utrikesministeriets meddelande skall även i övrigt tillämpas bestämmelserna i 4 kap. i förslaget till lag om författningssamlingen.

1.5. Lagen om finansinspektionen

Enligt 3 § 2 mom. lagen om finansinspektionen (503/1993) skall för närvarande normlagen tillämpas på finansinspektionen. Bestämmelsen har behövts, eftersom normlagen enligt dess 2 § 1 mom. tillämpas på föreskrifter som ministerierna och underlydande förvaltningsmyndigheter utfärdar. Finansinspektionen är knuten till Finlands Bank och

är således inte en förvaltningsmyndighet som lyder under ett ministerium.

Normlagen upphör att gälla den 29 februari 2000. I föreliggande proposition föreslås det att normlagen ersätts med lagförslag nr 2 om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar, vilken i motsats till normlagen skall tillämpas på alla statliga myndigheter. Det föreslås således att 3 § 2 mom. lagen om finansinspektionen ändras så att bestämmelsen om normlagen utgår.

2. Närmare bestämmelser

Enligt 12 § 3 mom. i förslaget till lag om författningssamlingen utfärdas bestämmelser om publicering av register till författningssamlingen och fördragsserien genom statsrådsförordning. Det skall också vara möjligt att genom statsrådsförordning utfärda bestämmelser om anteckningar som skall göras i författningssamlingens och fördragsseriens häften på det sätt som föreslås i 16 § 3 mom. Justitieministeriet skall dessutom genom förordning kunna utfärda närmare bestämmelser om det sätt på vilket anteckningarna skall göras. Enligt 17 § 3 mom. i lagen skall statsrådet genom förordning kunna utfärda närmare bestämmelser om innehållet i och utfärdande av publiceringslov som avses i paragrafen. Dessutom innehåller lagen ett sedvanligt bemyndigande att utfärda förordning, enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen vid behov kan utfärdas genom statsrådsförordning.

Enligt förslaget till lag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar kan, på det sätt som föreslås i 8 § 2 mom., genom statsrådsförordning utfärdas bestämmelser om de anteckningar som skall göras i föreskrifter. Dessutom skall justitieministeriet också kunna utfärda närmare bestämmelser om hur anteckningarna skall göras i föreskrifter. Bestämmelser om register för statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter och om de uppgifter som skall införas i register skall med stöd av 9 § 2 mom. kunna utfärdas genom statsrådsförordning. Enligt övergångsbestämmelserna i 13 § 3 mom. skall det också vara möjligt att genom statsrådsförordning utfärda bestämmelser om upprätthållande av de nuvarande registren och om de uppgifter som skall införas i dem. Lagen innehåller dess-

utom ett sedvanligt bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft samtidigt som Finlands nya grundlag, dvs. den 1 mars 2000.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 9 § i förslaget till lag om författningssamlingen kan statsrådet eller det behöriga ministeriet av särskilda skäl besluta att något annat fördrag än ett sådant som har godkänts av riksdagen eller som kräver riksdagens godkännande inte skall publiceras i fördragsserien, om fördragsbestämmelserna har liten allmän betydelse eller om det inte är nödvändigt att i Finland utfärda en separat författning för att sätta i kraft fördragsbestämmelserna. Ministeriet skall då hålla fördraget tillgängligt för allmänheten på ett datanät eller på något annat sätt. Dessutom skall i fördragsserien publiceras ett meddelande av statsrådet eller ministeriet om den myndighet som tillhandahåller kopior av fördraget och som ger upplysningar om fördraget på finska och svenska. Om ett fördrag inte publiceras i fördragsserien, tillämpas inte 4 kap. i förslaget till lag om författningssamlingen och således inte heller 11 § angående publiceringsspråken. Fördrag på främmande språk behöver således inte i dessa situationer översättas till finska och svenska.

Enligt 95 § 3 mom. grundlagen skall allmänna bestämmelser om publicering av fördrag och andra internationella förpliktelser utfärdas genom lag. Grundlagen innehåller således inte bestämmelser om sättet för publicering av fördrag eller om att fördrag uttryckligen måste publiceras i fördragsserien. Alla lagar skall däremot enligt en uttrycklig bestämmelse i grundlagen publiceras

i Finlands författningssamling. Bestämmelsen i förslaget till lag om författningssamlingen om att statsrådet eller ett ministerium av särskilda skäl kan besluta att ett fördrag av liten allmän betydelse kan publiceras på annat sätt än i fördragsserien står således inte i strid med grundlagen.

Grundlagen innehåller inte heller några uttryckliga bestämmelser om de språk på vilka fördrag skall publiceras. Också till denna del skall allmänna bestämmelser utfärdas med stöd av bemyndigandet i 95 § 3 mom. Fördrag träder i kraft i Finland på de språk som är autentiska. Översättningarna till finska och svenska är således inofficiella, om finska eller svenska inte är ett autentiskt språk för ett fördrag. Inofficiella översättningar av fördrag som hör till riksdagens behörighet godkänns inte av riksdagen (GrUU 2/1990 rd).

Översättningarna till finska och svenska har dock en viktig betydelse nationellt. Utgångspunkten för principen om nationalspråkens likvärdiga ställning bör anses vara att fördrag skall publiceras på finska och svenska. Kravet torde dock inte kunna anses så absolut att det inte av särskilda skäl vore möjligt att andra fördrag än sådana som har godkänts av riksdagen eller som kräver riksdagens godkännande hålls tillgängliga för allmänheten enbart på fördragets autentiska, främmande språk. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall i dessa fall fördragsserien publiceras ett meddelande om den myndighet som på finska och svenska ger upplysningar om fördraget.

På de grunder som anförs ovan kan lagen om författningssamlingen enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Det är dock skäl att förslaget tillställs grundlagsutskottet. Detta behövs också till följd av att de föreslagna lagarna också på ett mer allmänt plan har samband med den nya grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om Finlands författningssamling**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.**Allmänna bestämmelser****1 §***Finlands författningssamling*

Finlands författningssamling är en publikation för kungörande av författningar.

Till författningssamlingen hör en separat del (*fördragsserien*) för kungörande av fördrag och andra motsvarande dokument som innehåller internationella förpliktelser för Finland.

I författningssamlingen och fördragsserien kungörs också föreskrifter, beslut och tillkännagivanden enligt vad som bestäms i denna lag.

Bestämmelser om ministeriernas och andra myndigheters föreskriftssamlingar finns i en särskild lag.

2 kap.

Författningar, beslut och tillkännagivanden som skall publiceras i författningssamlingen

2 §*Författningar*

I författningssamlingen publiceras:

- 1) lagarna,
- 2) riksdagens arbetsordning samt de av riksdagens plenum antagna reglementena och instruktionerna för riksdagsarbetet och organ valda av riksdagen,
- 3) förordningar utfärdade av republikens president och statsrådet samt
- 4) förordningar utfärdade av ministerierna, om inte något annat följer av 4 § eller något annat anges i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda förordningen i fråga.

3 §*Riksdagsbeslut om gäller statsfinanserna*

I författningssamlingen publiceras också

- 1) statsbudgeten och tilläggsbudgetar,
- 2) riksdagens beslut om att en budgetproposition iakttas tillfälligt som budget samt
- 3) beslut om statsfinanserna som riksdagen fattat vid sidan om statsbudgeten eller en tilläggsbudget.

4 §*Beslut att publicera en ministerieförordning i ministeriets föreskriftssamling*

Ett ministerium kan av särskilda skäl besluta att en ministerieförordning som har liten allmän betydelse publiceras i ministeriets föreskriftssamling och inte i författningssamlingen. I författningssamlingen skall då införas ett meddelande av ministeriet om hur förordningen har publicerats. Av meddelandet skall framgå var förordningen hålls tillgänglig för allmänheten och när förordningen träder i kraft.

5 §*Myndigheternas föreskrifter*

De föreskrifter som andra statliga myndigheter utfärdar publiceras i myndighetens föreskriftssamling på det sätt som särskilt stadgas om publicering av föreskrifter.

Vid sidan av eller i stället för publicering i föreskriftssamlingen skall en myndighets föreskrifter publiceras i författningssamlingen, om så har bestämts i den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda föreskrifterna. En myndighet kan också separat besluta att föreskrifter av allmän betydelse som den har utfärdat också skall publiceras i författningssamlingen vid sidan av eller i stället för i föreskriftssamlingen.

6 §

Andra beslut och tillkännagivanden

I författningssamlingen publiceras dessutom de beslut och tillkännagivanden om vilka så föreskrivs särskilt samt av riksdagen antagna författningar angående riksdagsarbetet eller organ som riksdagen väljer, om riksdagen särskilt beslutar om sådan publicering.

Statsrådet eller ett ministerium kan dessutom särskilt besluta att statsrådets, ett ministeriums eller någon annan myndighets beslut eller tillkännagivanden av allmän betydelse skall publiceras i författningssamlingen.

7 §

Författningars ikraftträdande

Bestämmelser om lagars ikraftträdande finns i grundlagen.

Av andra författningar skall framgå när de träder i kraft. Om en författning inte har publicerats senast den dag som i författningen anges för ikraftträdandet, träder den i kraft samma dag den publiceras.

3 kap.

Fördrag, författningar och meddelanden som skall publiceras i fördragsserien

8 §

Fördrag

I fördragsserien publiceras:

1) fördrag som Finland har slutit inklusive Finlands reservationer, förklaringar och meddelanden, om inte något annat bestäms i denna lag,

2) uppsägning av fördrag samt beslut som avser avbrott i tillämpningen eller verkställigheten av ett fördrag.

I fördragsserien publiceras i samband med fördrag även de ikraftträdandelagar och ikraftträdandeförordningar som har publicerats i författningssamlingen.

Vad som i denna lag sägs om fördrag gäller även andra motsvarande dokument som innehåller internationella förpliktelser för Finland.

9 §

Publicering av fördrag på annat sätt än i fördragsserien

Statsrådet eller det behöriga ministeriet kan av särskilda skäl besluta att något annat fördrag än ett sådant som har godkänts av riksdagen eller som kräver riksdagens godkännande inte skall publiceras i fördragsserien, om

1) fördragsbestämmelserna har liten allmän betydelse eller

2) det inte är nödvändigt att i Finland utfärda en separat författning för att sätta i kraft fördragsbestämmelserna.

Ministeriet i fråga skall i de fall som avses i 1 mom. hålla fördraget tillgängligt för allmänheten på ett datanät eller på något annat sätt. I fördragsserien skall då publiceras ett meddelande av statsrådet eller ministeriet om den myndighet som tillhandahåller kopior av fördraget och som ger upplysningar om fördraget på finska och svenska.

10 §

Meddelanden om Finlands internationella förhållanden

I fördragsserien publiceras även, utöver de fördrag, beslut och meddelanden som nämns i 8 och 9 §, meddelanden om Finlands internationella förhållanden när så föreskrivs särskilt.

Statsrådet eller det behöriga ministeriet kan även särskilt besluta att ett meddelande om Finlands internationella förhållanden som har allmän betydelse skall publiceras i fördragsserien.

4 kap.

Utgivning av författningssamlingen och fördragsserien

11 §

Språk

Författningssamlingen och fördragsserien ges ut på finska och svenska, om inte något annat anges i denna lag.

Om finska eller svenska inte är ett autentiskt språk för ett fördrag, skall fördraget

dessutom publiceras på åtminstone ett autentiskt språk.

I författningssamlingen och fördragsserien skall, enligt vad som föreskrivs i lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991), publiceras översättningar till samiska av författningar, fördrag och andra dokument och tillkännagivanden som avses i denna lag.

12 §

Publiceringssättet

Författningssamlingen och fördragsserien ges ut i tryckta häften.

Författningssamlingen och fördragsserien skall dessutom hållas gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät och de kan även ges ut i form av andra upptagningar än sådana som avses i 1 mom.

Bestämmelser om publicering av register till författningssamlingen och fördragsserien utfärdas genom statsrådsförordning.

13 §

Tidpunkten för publicering av författningar

Lagar skall publiceras i författningssamlingen utan dröjsmål efter att de har undertecknats av republikens president och kontrasterats av den föredragande ministern.

Andra författningar skall publiceras i författningssamlingen i god tid innan de träder i kraft, om inte något annat följer av tidpunkten då de utfärdas.

Om det till följd av ett oöverstigligt hinder eller av något annat vägande skäl inte är möjligt att före den angivna tidpunkten för ikraftträdandet publicera en författning tryckt på det sätt som avses i 12 § 1 mom., skall det anses att författningen har blivit publicerad när den via ett datanät eller med hjälp av en i 12 § 2 mom. avsedd annan upptagning har gjorts tillgänglig för allmänheten. Författningen skall då ges ut i tryckt form så snart det är möjligt.

14 §

Tidpunkten för publicering av fördrag

Fördrag skall publiceras i fördragsserien utan dröjsmål efter det att Finland har fått

kännedom om den tidpunkt då fördraget för Finlands del träder i kraft internationellt.

15 §

Tidpunkten för publicering av meddelanden, beslut och tillkännagivanden

Vad som sägs i 13 § 2 och 3 mom. gäller även meddelanden som avses i 4 § samt i tillämpliga delar föreskrifter och andra beslut och tillkännagivanden som publiceras i författningssamlingen.

16 §

Anteckningar i författningssamlingens och fördragsseriens häften

I början av varje häfte i författningssamlingen finns rubriken "Finlands författningssamling" samt en innehållsförteckning där författningarnas eller tillkännagivandenas löpande nummer och rubrik införs. I början av häftet anges också utgivningsdatum.

I början av varje häfte i fördragsserien finns rubriken "Finlands författningssamlingens fördragsserie". I övrigt införs motsvarande uppgifter som nämns i 1 mom.

I författningssamlingens och fördragsseriens häften kan, på det sätt som anges i statsrådsförordning, antecknas också andra upplysningar som behövs för att identifiera häftet och de författningar, fördrag och tillkännagivanden som publiceras där samt för att hänvisa till riksdagshandlingar, författningar och föreskrifter. Justitieministeriet kan dessutom genom förordning utfärda närmare bestämmelser om hur anteckningarna skall göras.

17 §

Publiceringslov

För publicering av en författning eller ett fördrag i författningssamlingen eller fördragsserien ges ett publiceringslov, som skall innehålla uppgift om de i 16 § avsedda hänvisningar som skall antecknas i häftet samt de övriga upplysningar som behövs för publiceringen av författningen eller fördraget. Publiceringslov skall också ges för

publicering i författningssamlingen eller fördragsserien av föreskrifter, beslut och tillkännagivanden som avses i denna lag.

Publiceringslovets riktas till den som i praktiken sköter utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien.

Publiceringslov ges av en behörig tjänsteman vid statsrådet eller någon annan myndighet. Publiceringslov för publicering av riksdagens arbetsordning, reglementen och instruktioner som avses i 2 § 2 punkten samt i 3 § avsedda riksdagsbeslut och i 6 § 1 mom. avsedda författningar antagna av riksdagen ges dock av en behörig tjänsteman vid riksdagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i publiceringslov och om hur publiceringslov ges kan utfärdas genom statsrådsförordning.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

18 §

Utgivning och distribution av författningssamlingen

Justitieministeriet svarar för utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien. Ministeriet samarbetar med riksdagen samt statsrådets kansli och utrikesministeriet så att de olika intressenternas behov beträffande utgivningen av författningssamlingen och fördragsserien blir beaktade på behörigt sätt.

Praktiska uppgifter som hänför sig till utgivningen och distributionen av författningssamlingen och fördragsserien kan av justitieministeriet anförtros andra statliga myndigheter, inrättningar eller bolag eller enskilda personer, sammanslutningar eller stiftelser.

19 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom statsrådsförordning.

6 kap.

Ikraftträdande

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

Genom denna lag upphävs lagen den 14 maj 1982 om publicering av internationella överenskommelser (360/1982) och förordningen den 17 oktober 1980 om Finlands författningssamling (696/1980) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

21 §

Övergångsbestämmelser

Utan hinder av 18 § 2 mom. är de praktiska arrangemang som vid lagens ikraftträdande tillämpas vid utgivning och distribution av författningssamlingen och fördragsserien i kraft till och med den 31 mars 2003.

De bestämmelser och föreskrifter som när denna lag träder i kraft gäller angående sättet att hänvisa till Europeiska gemenskapernas rättsakter är i kraft tills något annat föreskrivs med stöd av 16 §.

2.

Lag

om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Föreskriftssamlingarna

Varje ministerium skall ha en föreskriftssamling för publicering av andra ministerieförordningar än dem som publiceras i Finlands författningssamling. Andra statliga myndigheter skall ha en föreskriftssamling för publicering av föreskrifter som utfärdas med stöd av deras beslut. I föreskriftssamlingarna publiceras också anvisningar, beslut och tillkännagivanden enligt vad som bestäms i denna lag.

Flera myndigheter kan ha en gemensam föreskriftssamling, om det behöriga ministeriet beslutar så.

En myndighet kan låta en annan myndighet sköta dess föreskriftssamling, om inte det behöriga ministeriet beslutar något annat.

2 §

Subsidiaritet

Denna lag tillämpas, om inte något annat följer av lagen om Finlands författningssamling (/).

3 §

Föreskrifter

Med föreskrifter avses i denna lag rättsregler och andra förpliktande allmänna regler som utfärdas av myndigheter. Enbart myndighetsinterna administrativa bestämmelser anses inte vara föreskrifter i den mening som avses i denna lag.

4 §

Förordningar, föreskrifter och anvisningar som skall publiceras i föreskriftssamlingar

I föreskriftssamlingarna skall publiceras
1) av ministerierna utfärdade andra förord-

ningar än de som publiceras i Finlands författningssamling, samt

2) föreskrifter som utfärdas av andra statliga myndigheter, om inte något annat följer av den lag som innehåller bemyndigandet att utfärda föreskrifterna eller av ett myndighetsbeslut som avses i 5 § 2 mom. lagen om Finlands författningssamling.

Statsrådet, ett ministerium eller en annan statlig myndighet kan också särskilt besluta att anvisningar av allmän betydelse eller andra beslut eller tillkännagivanden av statsrådet, ministeriet eller myndigheten skall publiceras i respektive föreskriftssamling.

Förordningar och föreskrifter som avses i 1 mom. skall publiceras i föreskriftssamlingen utan dröjsmål efter att de har utfärdats.

5 §

Språk

Förordningar och föreskrifter som skall publiceras i en föreskriftssamling samt andra dokument och tillkännagivanden skall publiceras samtidigt på finska och svenska.

I föreskriftssamlingen skall även, enligt vad som bestäms i lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991), publiceras översättningar till samiska av förordningar, föreskrifter och andra dokument och tillkännagivanden som avses i denna lag.

6 §

Publiceringssättet

Den myndighet som svarar för en föreskriftssamling skall hålla de gällande förordningar och föreskrifter som införts i samlingen tillgängliga för allmänheten i form av upptagningar.

Ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter skall hållas gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät på det sätt

som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

Ministerierna och andra statliga myndigheter skall ge information om de förordningar och föreskrifter som de publicerar i sin föreskriftssamling, i synnerhet till dem de gäller, samt underrätta de tillämpande myndigheterna om förordningarna och föreskrifterna.

Vad som i denna paragraf sägs om förordningar och föreskrifter gäller i tillämpliga delar även anvisningar, beslut och tillkännagivanden som avses i 4 § 2 mom.

7 §

Tidpunkten när föreskrifter träder i kraft

Av föreskrifter skall framgå när de träder i kraft.

Om föreskrifterna inte har publicerats senast den dag som i dem anges för ikraftträdandet, träder de i kraft samma dag de publiceras.

8 §

Uppgifter som skall antecknas i föreskrifter

Föreskrifter skall ha en rubrik som anger innehållet och av dem skall utöver tidpunkten för ikraftträdandet dessutom framgå

1) de bestämmelser på vilka myndighetens befogenhet att utfärda föreskrifterna grundar sig,

2) den myndighet som har utfärdat föreskrifterna,

3) dagen för utfärdandet,

4) föreskrifternas nummer i föreskriftssamlingen i fråga eller någon annan uppgift som behövs för att föreskrifterna skall kunna identifieras,

5) föreskrifternas giltighetstid,

6) den myndighet eller enhet som ger närmare upplysningar om föreskrifterna och som tillhandahåller föreskrifterna i form av upptagningar, samt

7) de tidigare föreskrifter som upphävs eller ändras genom föreskrifterna.

I föreskrifter kan, på det sätt som anges i statsrådsförordning, antecknas också andra upplysningar som behövs för att redigera föreskriftssamlingen och informera om föreskrifterna samt för att hänvisa till författningar eller andra föreskrifter. Justitieminis-

teriet kan dessutom genom förordning utfärda närmare bestämmelser om hur anteckningarna skall göras.

9 §

Registrering av regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter

Statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheter skall föra offentliga register över sina föreskrifter, om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att föreskrifterna hålls tillgängliga för allmänheten på ett datanät.

Bestämmelser om hur register skall föras och om de uppgifter som skall antecknas i dem utfärdas genom statsrådsförordning.

10 §

Anvisningar

Vad som i 7–9 § sägs om föreskrifter gäller i tillämpliga delar även sådana anvisningar av allmän betydelse som avses i 4 § 2 mom.

11 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas av statsrådet genom förordning.

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

13 §

Övergångsbestämmelser

De i 2 b § förordningen om Finlands författningssamling (696/1980) avsedda ministeriebeslut som publicerats i en föreskriftssamling och som är gällande när denna lag träder i kraft samt av andra statliga central-

förvaltningsmyndigheter utfärdade föreskrifter vilka är gällande när denna lag träder i kraft skall i mån av möjlighet införas på ett datanät så att de står gratis till förfogande för allmänheten.

Ett offentligt register skall föras över de ministeriebeslut som avses i 1 mom. och som är gällande när denna lag träder i kraft samt över föreskrifter och anvisningar utfär-

dade av andra statliga myndigheter, om det inte är onödigt att föra ett separat register till följd av att besluten, föreskrifterna och anvisningarna hålls tillgängliga för allmänheten på ett datanät.

Närmare bestämmelser om hur registret skall föras och om de anteckningar som skall göras i det utfärdas genom statsrådsföreläggning.

3.

Lag**om ändring av 12 § lagen om användning av samiska hos myndigheter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 1 mom. lagen den 8 mars 1991 om användning av samiska hos myndigheter (516/1991) som följer:

12 §

Författningar, fördrag och andra dokument och tillkännagivanden som skall publiceras i Finlands författningssamling eller i fördragsserien skall också publiceras översatta till samiska, om statsrådet eller det behöriga ministeriet så bestämmer. Detsamma gäller ministerieförordningar och myndighetsföre-

skrifter samt andra dokument och tillkännagivanden som ett ministerium eller någon annan statlig myndighet skall publicera i en föreskriftssamling.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

4.

Lag

**om ändring av 2 a § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på
Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 a § 2 mom. lagen den 29 december 1967 om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967), sådant detta lagrum lyder i lag 705/1997, som följer:

2 a §

—————
Ikraftträdandet av de i 1 mom. avsedda
förordningarna och uppgifter om de straffbe-
stämmelser som gäller brott mot dem skall

kungöras i Finlands författningssamling ge-
nom ett meddelande av utrikesministeriet.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

5.

Lag**om ändring av 3 § lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

(598/1982) skall tillämpas på finansinspektionen.

*Stadganden som skall tillämpas*_____
Lagen om förvaltningsförfarande_____
Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000._____
Helsingfors den 9 december 1999**Republikens President****MARTTI AHTISAARI***Minister Tarja Halonen*

3.

Lag**om ändring av 12 § lagen om användning av samiska hos myndigheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 12 § 1 mom. lagen den 8 mars 1991 om användning av samiska hos myndigheter
(516/1991) som följer:

Gällande lydelse

12 §

Lagar, förordningar och sådana beslut av statsrådet och ministerierna som skall publiceras i författningssamlingen samt andra beslut, kungörelser och meddelanden om vilka det stadgas att de skall publiceras i författningssamlingen samt föreskrifter som skall publiceras i myndigheternas föreskriftssamlingar skall publiceras också översatta till samiska, om de särskilt gäller samerna och om statsrådet eller det ministerium som fattat beslutet eller meddelat föreskrifterna så bestämmer.

Föreslagen lydelse

12 §

Författningar, fördrag och andra dokument och tillkännagivanden som skall publiceras i Finlands författningssamling eller i fördragsserien skall också publiceras översatta till samiska, om statsrådet eller det behöriga ministeriet så bestämmer. Detsamma gäller ministerieförordningar och myndighetsföreskrifter samt andra dokument och tillkännagivanden som ett ministerium eller någon annan statlig myndighet skall publicera i en föreskriftssamling.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

4.

Lag**om ändring av 2 a § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på
Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 a § 2 mom. lagen den 29 december 1967 om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967), sådant detta lagrum lyder i lag 705/1997, som följer:

*Gällande lydelse***2 a §**

Ikraftträdandet av de i 1 mom. avsedda förordningarna och uppgifter om de straffstadganden som gäller dem skall publiceras som utrikesministeriets meddelanden på det sätt som stadgas i 20 § 2 mom. regeringsformen om publicering av lagar.

*Föreslagen lydelse***2 a §**

Ikraftträdandet av de i 1 mom. avsedda förordningarna och uppgifter om de straffbestämmelser som gäller brott mot dem skall kungöras i Finlands författningsamling genom ett meddelande av utrikesministeriet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

5.

Lag**om ändring av 3 § lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 3 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Stadganden som skall tillämpas

Föreslagen lydelse

3 §

Stadganden som skall tillämpas

Lagen om förvaltningsförfarande (598/82) och lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/89) skall tillämpas på finansinspektionen.

Lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) skall tillämpas på finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

Statsrådets förordning

om Finlands författningssamling

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från justitieministeriet, föreskrivs med stöd av lagen den om Finlands författningssamling (/):

1 §

*Anteckningar som skall göras i
författningssamlingens häften*

I författningssamlingens häften antecknas för varje lag en hänvisning till den regeringsproposition eller lagmotion som lagen bygger på samt en hänvisning till riksdagsutskottens betänkanden och utlåtanden om lagförslaget och till riksdagens svar. Motsvarande hänvisningar skall göras i statsbudgeten och tilläggsbudgetar samt i andra riksdagsbeslut om statsfinanserna.

2 §

*Hänvisningar till Europeiska
gemenskapernas rättsakter*

När en författning innehåller bestämmelser om genomförande av ett direktiv utfärdat av Europeiska gemenskaperna, skall i författningssamlingens häfte vid författningen i fråga göras en hänvisning till direktivet.

När förordningar eller beslut utfärdade av Europeiska gemenskaperna förutsätter när-

mare bestämmelser om verkställigheten, kan i författningssamlingens häfte göras hänvisningar till rättsakten i fråga när sådana bestämmelser utfärdas.

Anteckningar som avses i 1 och 2 mom. skall också göras i författningssamlingens häften när myndighetsföreskrifter publiceras i författningssamlingen.

3 §

*Författningssamlingens och fördragsseriens
register*

För varje årgång av författningssamlingen och fördragsserien uppgörs ett alfabetiskt register. Minst vart femte år skall en alfabetisk sammanställning av registren publiceras.

4 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2000.

Statsrådets förordning

om ministeriernas och andra myndigheters föreskriftssamlingar

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från justitieministeriet, föreskrivs med stöd av lagen den om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar (/):

1 §

Publicering av förordningar och föreskrifter på datanät

Ministerieförordningar och föreskrifter utfärdade av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter skall tillställas justitieministeriet, som håller förordningarna och föreskrifterna gratis tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Om ett ministerium eller en myndighet har beslutat att i en föreskriftssamling publicera anvisningar av allmän betydelse eller något annat beslut eller tillkännagivande, skall anvisningarna, beslutet eller tillkännagivandet härvid tillställas justitieministeriet för publicering på datanätet.

En statlig centralförvaltningsmyndighet kan dessutom hålla sina föreskrifter och anvisningar tillgängliga på ett datanät på något annat sätt än det som avses i 1 mom.

2 §

Registrering av statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheters föreskrifter

Föreskrifter som utfärdats av statens regional- och lokalförvaltningsmyndigheter skall registreras på det sätt myndigheten bestämmer, om det inte är onödigt att registrera dem till följd av att föreskrifterna finns tillgängliga för allmänheten på ett datanät. Föreskrifterna registreras dock inte i det allmänna register som justitieministeriet för.

3 §

Uppgifter som skall registreras

I de statliga regional- och lokalförvaltningsmyndigheternas register införs:

1) de bestämmelser på vilka myndighetens

behörighet att utfärda föreskrifter grundar sig,

2) en rubrik som uttrycker föreskrifternas sakinnehåll,

3) föreskrifternas nummer i föreskriftssamlingen eller någon annan uppgift med vilken föreskrifterna kan identifieras,

4) den myndighet som har utfärdat föreskrifterna,

5) dagen då föreskrifterna utfärdades,

6) tidpunkten då föreskrifterna träder i kraft,

7) föreskrifternas giltighetstid, samt

8) den enhet där föreskrifterna finns tillgängliga som upptagningar samt enhetens adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.

Registeruppgifterna om föreskrifter som har upphävts eller annars upphört att gälla skall utplånas.

4 §

Hänvisningar till Europeiska gemenskapernas rättsakter

I föreskrifter som avser genomförande av Europeiska gemenskapernas direktiv skall göras en anteckning som hänvisar till direktivet i fråga.

När förordningar eller beslut utfärdade av Europeiska gemenskaperna förutsätter närmare bestämmelser om verkställigheten, kan i föreskrifter som innehåller sådana bestämmelser göras en hänvisning till rättsakten i fråga.

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2000.

6 §

Övergångsbestämmelse

De i 2 b § förordningen om Finlands författningssamling (696/1980) avsedda ministeriebeslut som publicerats i en föreskriftsamling och som är gällande när denna förordning träder i kraft samt av andra statliga centralförvaltningsmyndigheter utfärdade föreskrifter vilka är gällande när denna förordning träder i kraft registreras i justitiemi-

nisteriets allmänna register tills de nämnda förordningarna och föreskrifterna genom respektive ministeriums eller myndighets försorg har publicerats på ett datanät på det sätt som bestäms i 1 § 1 mom.

Detsamma gäller anvisningar av allmän betydelse som ett ministerium eller någon annan statlig centralförvaltningsmyndighet har utfärdat och som är gällande när denna förordning träder i kraft.

I registret skall antecknas de uppgifter som nämns i 3 §.

Justitieministeriets förordning

om hänvisningar till EG:s rättsakter

I enlighet med justitieministeriets beslut föreskrivs med stöd av 16 § lagen den om Finlands författningssamling samt 8 § lagen av samma dag om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar (/):

1 §

När sådana hänvisningar till Europeiska gemenskapernas (EG) rättsakter görs som avses i 2 § förordningen om Finlands författningssamling (/) samt i 4 § förordningen om ministeriernas och andra statliga myndigheters föreskriftssamlingar (/) skall bestämmelserna i denna förordning tillämpas.

2 §

Hänvisningar i författningssamlingen till EG:s rättsakter skrivs under de hänvisningar som avses i 1 § förordningen om Finlands författningssamling. Om en författning innehåller endast enstaka bestämmelser om genomförande eller komplettering av EG:s rättsakter, kan hänvisningen dock göras i samband med bestämmelserna i fråga.

3 §

I hänvisningarna skall nämnas den EG-rättsakt vars bestämmelser genomförs eller som kompletteras med närmare bestämmelser eller föreskrifter. Dessutom skall i hänvisningen nämnas numret på det häfte av Europeiska gemenskapernas officiella tidning där EG-rättsakten har publicerats samt publiceringsdatum och sidnumret där rättsakten börjar.

4 §

Hänvisningen skall göras så att där först nämns den institution som har utfärdat rättsakten samt vilket slags rättsakt det är fråga om.

Beträffande direktiv och beslut skrivs där efter ett signum, som består av årtal, direktivets eller beslutets nummer och en förkortning som anger gemenskapen.

I fråga om förordningar skall efter institutionen och rättsaktens art inom parentes

nämnas en förkortning som anger gemenskapen, förkortningen "nr" samt förordningens nummer.

Efter signum nämns inom parentes rättsaktens CELEX-nummer, som består av CELEX-databasens signum för lagstiftningsavdelningen, dvs. siffran 3, de två sista siffrorna i årtalet, en bokstav som avser rättsaktens art samt rättsaktens löpande nummer i form av ett fyrsiffrigt tal.

I alla hänvisningar skall till sist efter ett semikolon nämnas förkortningen på Europeiska gemenskapernas officiella tidning, dvs. EGT, samt tidningens nummer, publiceringsdatum och sidnumret där rättsakten i fråga börjar.

Hänvisningarna görs i tillämpliga delar enligt följande modeller:

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 1996/71/EG (396L0071); EGT nr L 18, 21.1.1997, s. 1

2) rådets direktiv 1989/130/EEG, Euratom (389L0130); EGT nr L 49, 21.2.1989, s. 26

3) kommissionens direktiv 1999/23/EG (399L0023); EGT nr L 104, 21.4.1999 s. 13

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1182/1999 (399R1182); EGT nr L 144, 9.6.1999, s. 1

5) rådets förordning (Euratom, EEG) nr 1588/1990 (390R1588); EGT nr L 151, 15.6.1990, s. 1

6) kommissionens förordning (EG) nr 3425/1993 (393R3425); EGT nr L 312, 15.12.1993, s. 12

7) rådets beslut 1990/683/EEG (390D0683); EGT nr L 380, 31.12.1990, s. 13

8) kommissionens beslut 1999/253/EG (399D0253); EGT nr L 98, 13.4.1999, s. 15.

5 §

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2000.